

ZUZANNA DYKTOROWA.

Jak się bawimy

wydawca
Państw. Zakład Wydawniczy
Warszawa 1933

ZUZANNA DYKTOROWA

Jak się bawimy?

Gry i zabawy społeczne

Wydawnictwo „POMOC SZKOLNA” HAWU
Warszawa, Bielska 2.

1

9

3

3

CENY NA
 Biuletyn Pedagogiczny
 Ksi. Dru. Suk. Lub.
 w LUBUSZU
 Nr. 100. 1920

Pedagogia ostatnich epoków zwraca pilną uwagę na wychowawcze znaczenie zabaw, co porusza w związku z wprowadzeniem systemu, przy którym dziecko nie opiera się, z łatwością, przyswajając sobie to, co było domeną tradycji długich wykładów i masowej nauki domowej. Specjalnie w dziedzinie wychowania przedszkolnego wprowadzono wiele nowości.

Każdy z wychowawców, a dla nich w pierwszym rzędzie przeznaczona jest ta książka, orientuje się w znaczeniu gier śpiewnych przy nauce sylabki i umacniania, jak również ucznia podrytek gry, czy piosenki, która może być tematem lub uzupełnieniem pogadanki.

Niemalby drżąc bezkoni odpowiedniego śpiewnika i podopiecznika prowadzenia gier i zabaw pp. Wychowawcy zaznaczyli byli korzyści ze starych piosenek, często o nieodpowiednim ułudzie merytorycznym, do których trudno było uzyskać ilustrację ruchową, dodając w ten sposób pedagogicznymi i miedzywie związane z osobą daną lekcji.

Niżej przytoczony wybór jest dotkliwą łaską w bibliografii wychowania przedszkolnego będąc jednocześnie śpiewnikiem dla przedszkoli oraz podopiecznym gier i zabaw połączonych z piosenkami. Na dużą wartość, jako pomocy dla wychowawczy przedszkoli składają się następujące uwagi:

1) Uważając piosenki w tym stopniu trudności należy wyznaczyć dodatni wpływ na postępowanie umacniania i wyrobienia poczucia rytmu. Proste melodie, zaczynające z motywów ludowych są łatwe do opamiętania dla dzieci.

Zaczynając tematem z najbliższego otoczenia dziecka jak np. „Z przedszkola do szkoły”, „Dzwonek szkoły”, „Marsz kolegowców” i t. p.

2) Są to czasy udział, przy jednoczesnym podziale na role, co wyłącza nudzenie i wywołuje uwagę.

4) Wprowadzanie słownych ilustracji, które ułatwiają dalsze przyswajanie sobie nowych pojęć (pat. plan lekcji „Rzemieślnicy”, „Janek i echo”).

Wiele pisemek nadaje się, jako materiał do przedstawień w przedszkolu, będących dowodami na rozumienie i kształcenie pojęcia piątku.

Czysty, sterylny punkt widzenia rytmu czy rytmu, język i wysoki estetyczny sposób omówienia wszelkich przedmiotów, nadają pisemkom wysoki poziom artystyczny.

Wydając ten, że wzmocnienie podjętym zbiorom, jako jedno z wydawnictw serii pomocy i podręczników w zakresie wychowania przedszkolnego, dajemy np. wychowawcy i nauczycielom i starszym oddziałów szkół powiatowych cenną pomoc w ich pracy pedagogicznej.

WYDAWNICTWO
„Pomoc Szkolna” HAWU.

Wstęp.

*Przed 20 laty wprowadzono w Polsce naukę rytmiki. Początki szkoły specjalnej, prowadzone przez specjalistki, uczennice Dalcroza'a, i nauka ta wywała odrazu wielo zwolenników. Stopniowo zaczęła wprowadzać lekcje rytmiki w szkołach średnich i wyższych, a z czasem nawet w przedszkolach i kółkach przy-
wzrostku.*

*Lekcje te, uwzględniając i celowe dla osób dorosłych i dzieci w wieku szkolnym, nie-
bardzo mało przedstawiały się, a dla szkoły w dzieci
w wieku przedszkolnym.*

*Nieraz zdarzyło mi się widzieć dzieci smutne
i smutne. Nie było to z winy pań nauczycielek.
Cóż był naprawdę powodem, metodą w zupełności od-
powiadającą celowi, jedynie brak było lekcji pau-
zowania.*

*Nie jestem nauczycielką rytmiki, lekcji tego
rodzaju nie prowadzi, pozwoliłam sobie jedynie na
wprowadzenie w przedszkolach gościnia nieszkalnie-
nia i lekcje te noszą nazwę lekcji gier i zabaw.*

*Łączę na tych lekcjach wprowadzenie rytmu
w piosenkach i zabawach i to w sposób najłatwiej-
szy, tak aby dziecko nie czuło i nie widziało, że
nie osiągnął celu.*

*Lekcja moja najczęściej poświęcona jest na trzy
czynniki. Pierwszą stanowi „bajeczka” muzyczna, do-
starczająca do pory roku lub do tematu ostatniej
poradki czy romanse. Jest więc spontanicznie*

a imię, imię, Młogawca i t. d. Inne na temat prac jesiennych lub wiosennych w polu lub w ogrodzie, jeszcze inne o chatce, która z staruska w lesie wyrosła, i po urąganiu do miasta przyjechała.

Podczas opowiadania przedstawia pewnej części historyjki, dzieci chodzą przy akompaniamencie fortepianu. Z chwilą gdy przestają opowiadać — dzieci robią ruchy, ilustrujące treść tej części opowiadania. Oczyszczenie ruchy te są małowartościowymi i nagodnymi. Drugą część luboże to ten, zagadki wycieczki. Dzieci chodzą, słuchają uważnie muzyki i odpowiadają jej znaczenie. Do zagadek należy wojsko, która na przemian bębni, lub trąbi, albo jeździ na koniach, kowal, bujący wódem, pościg, samolot, auto podążające na kamionach, pociąg frumający i wyprzedzający w gwałtowny lub dzieci, uciekające do bram przed deszczem. Trzecią część luboże stanowią piosenki gry i zabawy, umiarte w najmniejszym zbiorze.

Ustawione są one w pewnym porządku, mającym na celu uwzględnienie wieku dzieci, oraz pewnych chwilań wycieczek i sportowców dla tego wieku odpowiednich. Do tych należą: Praca Marysia, Graybi, Konwalijska, Dni tygodnia, Jarzanka.

Inne piosenki mają charakter współdziałający rozmowy i pogadanki, jeszcze inne — to splecione tematycznie.

Melodje niektórych piosenek są wysoce wiosenne, inne są wyczerpięte z tematów ludowych, lub też z innych źródeł.

Piosenki te układałem z myślą o tem aby luboże były nie tylko przydatne dla dzieci, ale i wesołe, co ułatwia pracę przy wychowawczych.

ZUZANNA DYKTOROWA.

Nr. 1. BUDUJEMY PRZEDSZKOLE.

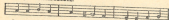
Przed rozpoczęciem zabawy dzielimy dzieci na „cegielki” i „murarzy”. Ci ostatni wchodzi, śpiewając pierwszą zwrotkę piosenki. Za nimi wbiegają cegielki i ustawiają się kolem murawozem. Murarze łączą ręce i cegielki, nalepiją alby wapnem, wkładu wnoszą ręce cegielki wysoko jak dach, kładąc na nim duże wieniec z bibułkowymi kwiatów, wieniec jest ozdabiany długimi bibułkowymi wstążkami, których końce opuszczają murarze, śpiewają zakończenie.

UWAGA. „Duszek” z ręk może być stworzony dopiero pod koniec piosenki, aby nie przeszkadzał „cegielkom”.

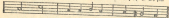
BUDUJEMY PRZEDSZKOLE.

Wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy.
 Wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy.
 Wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy.
 Wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy.
 Wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy, wy.

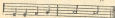
BUDUJEMY PRZEDSZKOLE.

Bu - dymy, bu - dymy, bu - dymy, bu - dymy, bu - dymy, bu - dymy.

Wy - du - si, wy - ma - li, wy - du - si, wy - ma - li, wy - du - si, wy - ma - li.

Ja - k bu - dymy, ja - k bu - dymy, ja - k bu - dymy, ja - k bu - dymy.

Spójrzcie wraz,
spójrzcie wraz,
Wy duzi, i wy mali,
wy duzi, i wy mali
Jak będzimy własne
przedszkole stawiali. } *du*

Biegna, biegna cagielki,
biegna w długim rzędzie,
Ustawiają się równo,
i przedszkole będzia. } *du*

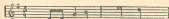
Spójrzcie wraz,
spójrzcie wraz,
Wy duzi, i wy mali,
wy duzi i wy mali,
Jak będzimy własne
przedszkole stawiali. } *du*

Chocia jestem słoduchy,
łgłi murarz ze mnie,
Ze mam własne przedszkole
bardzo mi przyjemnie. } *du*

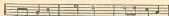
No. 2. DNI TYGODNIA.

Dzieci wybierają z pokród siebie siedmioro, ja-ko dni tygodnia. Dni wybiegają kolejno do środka koła. Należy wrócić uwagę, aby dzieci nie robiły tego mechanicznie, lecz ze zrozumieniem. Więc np: środa idzie powoli, obrótoma. Piątek kuleje i płacze. Sobota, bardzo odżywiona. Każdy dzień śpiewa właściwą sobie zwrotkę. Piętasz-śpiewa koło

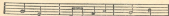
DNI TYGODNIA.

Pa - nie - da - te, nie - da - te, nie - da - te.

ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień.

nie - ga, nie - ga, nie - ga, nie - ga, nie - ga, nie - ga.

ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień, ty - dzień.

ty - dzień.

Koto Poniedziałek mały
tydzień rozpoczyna,
A za nim wybiega
wesola drużyna. } *du*

Poniedziałek
Podaj rączkę, wtorku,
bo tu miejsce twoje.

Wtorek

Biegnę, biegnę prędka,
już przy tobie stoję! } *ścis*

Środa

A ja was dogonię,
bo ja jestem środa,
Za mną biegacie czwartek,
ca mi rączkę poda } *ścis*

Czwartek (*staje obok środy*).

Piątek

Mały piątek płacze,
ma już dość biegania,
A sobótka — matka,
ciągnie go pognania. } *ścis*

Sobota (*wzięta za rączkę*).

Niedziela

A niedziela prosi:
Bawmy się wesoło,
Wszystkie dni tygodnia,
niechaj tworzą koło! } *ścis*

Nr. 3. GRZYBEK.

Zabawa polegająca z wzięciem wagi.

Przed rozpoczęciem zabawy polecić dzieciom wstać kołem i uważnie obejrzeć wszystkie wyciągnięte nóżki. Potem jedno z dzieci wysłać z pokoju. Z pozostałych — jedno posadzić w kole, osłonić je otwartym parasolem i polecić mu wysunąć naprzód jedną nóżkę. Dziecko, które uprzednio wyszło, musi powrócić odgadnąć imię ukrytego grzybka, kierując się wyglądem pantofelka lub kolorem pończoski.

GRZYBEK.

Co to jest za chłopczyk tam,
co wśród lasu stoi sam,
Na jednej tylko nóżce wparły
stoi sam.
To jest grzybek, grzybek nasz,
pod kapelusza schował twarz,
Kapelusza taki wielki ma,
aż schował twarz.

Koło.

Co to jest za chłopczyk tam,
co wśród lasu stoi sam,
Na jednej tylko nóżce wparły
stoi sam. } *ścis*

To jest grzybek, grzybek nasz,
pod kapelusza schował twarz,
Kapelusza taki wielki ma,
aż schował twarz. } *ścis*

Nr. 4. JASKÓLECZKA.

Zabawa polegająca z wprowadzeniem pojęć: jedna, dwa, trzy, oraz z rozmową o odlecie pszczoły.

Troje wybranych dzieci wchodzi kolejno do koła. Tańczą lub biegną podrodkiem. Pozostałe śpiącej całą piosenkę, ilustrują ją ruchami, zaś podczas

przygłówna porusza ją rytmicznie rączkami, naśladując ruch skrzydeł. Przy ostatnim tonie wszystkie nagłe klęskają.

JASKÓŁCZKA.

Jaskółeczka mała, biedna,
 w ten jesienny czas,
 Wybrała się sama jedna,
 I ja klasnę: raz!
 La la la la la
 la la la la — — — — —

Jaskółeczka mała, biedna,
 w ten jesienny czas,
 Wybrała się sama jedna,
 I ja klasnę: raz!
 La la la la la
 la la la la — — — — —

A w gnieździeczku jaskółeczka
 starą matkę ma...
 Więc podruną teraz obie;
 klaszczemy: raz, dwa!
 La la la la la
 la la la la — — — — —

Mały synek jaskółeczki
 także z zimna drży,
 Więc podruną teraz w trójkę;
 klaszczemy raz, dwa, trzy!
 La la la la la
 la la la la — — — — —

Nr. 5. PRACOWITA MARYSIA.

Ćwiczenie słuchowe.

Po środku koła stoi „Marysia”. Tęcza jej przygotował przedmioty należące do gospodarstwa domowego, ale tylko takie, których użyłoby wytwarzanie powiewu hałas. Więc srogołka do szorowania, naczynia wydające dźwięki przy zmywaniu, noża brzęczące przy czyszczeniu, woda w balji, płaszczyzna podczas prania, troparszka.

Przy słowach „odgadnijcie moje dzieci...” każde dziecko z koła obraca się na miejscu plecami do środka koła i odgaduje, według dźwięków, co robi Marysia.

PRACOWITA MARYSIA.

Ma - ry - siu - siu - siu ma - ry - siu
 ma - ry - siu - siu ma - ry - siu si - u - siu - siu
 do - ma - ma - ry - siu si - u - siu - siu ma - ry - siu
 i - siu - siu do - ma - ma - ry - siu si - u - siu - siu
 ma - ry - siu

Marysiuśka mała
 mamie pomagała,
 i od rana do wieczora } *ścis*
 ciężko pracowała.

Pracowała wczoraj,
 i pracuje dzisiaj;
 Odgadnijcie moje dalszei, } *ścis*
 co robi Marysia?

Nr. 6. JARZYNEKI.
 Cwiczenie dotyka.

Reżoltyd na stole pewną ilość jarzyn i owoc.
 Za stołem stoi babcia, sprzedająca jarzynę. Dzieci
 kolejno podchodzą, kupując. Ostatnie dziecko ma
 oczki zawiązane, i musi odgadnąć, jaką jarzynę lub
 owoc ma w ręku.

JARZYNEKI.

Ma - ry - siu - siu ma - ry - siu
 i - siu - siu si - u - siu - siu
 ma - ry - siu ma - ry - siu
 ma - ry - siu ma - ry - siu

Stara babcia' sobie stała
 i jarzynki sprzedawała,
 Burak, marchew, kalafjorek
 i kartofli pełen worek.

Niedaleko od pietruszki
 leżą sliwki jabłka, gruski,
 A słę śmieją na straganie:
 kto podejdziesz — ten dostanie,

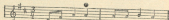
A kto teraz powie ładnie
 co ma w ręczce — kto odgadnie.
 Tego kabbę z nas pochwal:
 no, odgadnij, dalej, dalej!

Nr. 7. BAL U JARZYNEK.
 Zabawa — tańczenie.

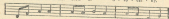
Przed rozpoczęciem zabawy wybieramy mar-
 chewkę, pietruszkę, kalafjor, burak, rzepkę, kartofe-
 lek i kalarepkę. Tu już każde z dzieci musi wykonać
 swoją „rolę” według słów piosenki, z zapalem ar-
 zumentem. Tak więc marchewka stoi podrodkiem, przy-
 mując gości, którzy ją witają wesoło. Potem burak

tańczy z rzepką, kartofel podskakuje na miejscu, a ka-
lajfor goní pietruszkę. Trwa to do chwili gdy ta ja-
rnyz spostrzegają smutno siedzącą osamotnioną ka-
larepkę i pokazują ją sobie z wyrazem współczucia.

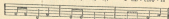
RAJ U JARZYWEK.

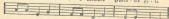
Ma - rze - chow - ka   w - ie - ści - ta - ja.

we - sz - ty - wszyst - kie   sio - ja - rny - zy,   a - mar - chow - ka

wszyst - kich wia - ta   i o zdro - wie grze - zna - je py - ta.

a - marchow - ka   wszyst - kich wia - ta   i o zdro - wie

wszyst - kich wia - ta.

Na marchewki urodziny
szły wszystkie sio jarzyny,
A marchewka wszystkich wiała,
I o zdrowie grzeszenie pyta. } *bis*

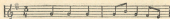
Kartofelek podskakuje,
burak z rzepką już tańcuje,
Fan kalajfor z krótką nóżką
biegnie prędko za pietruszką. } *bis*

Kalarepka w kącie siedła,
ze smutnioną aż pobledła.
Tak się martwi, płacze szczerze:
nikt do tańca jej nie bierze. } *bis*

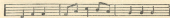
Nr. 8. GŁODNE PTASZKI.

Przed rozpoczęciem zabawy dzieliny dzieci na
dwa równe grupy: dzieci i ptaszki. Dzieci nibyto
siedzą przy śniadaniu, a ptaszki skafone, zamarnięte
śpiewają i nucą przydźwię — podskakują na słabo-
nych nóżkach. Trzecią szeroką śpiewają dzieci, kru-
sząc płakom bulkę. Na zakończenie każde dziecko
tańczy z jedyną ptaszkiem.

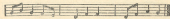
GŁODNE PTASZKI.

Ach bied - ne   my pta - szki - ta - ki.

nie - ma   sio - ja - rny - ta - ki,   ach, si - ma

nie - ma   sio - ja - rny - ta - ki,   sio - ja - rny - ta - ki.

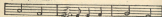
Ach, biedne my ptaszka,
nikt o nas nie pamięta.
Ach, zima, sroga zima,
dla ptaszków ziarenek niema.
(*Przydźwię wucany*)

Ach biedne my ptaszka,
pomarzyły nam nóżka,
Szukamy pożywienia,
szukamy bez wytechnienia.
(*Przydźwię wucany*)

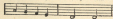
Chodźcie ty ptaszki do mnie,
bo żal mi was ogromnie,
Śniadanko ze mną zjedźcie,
I głodne nie bądźciecie!

JAK SIĘ BAWIMY?

nie - ci - mi. Bła - sy - na - nam - a - ci - mi

hop hop hop hop hop!

Hop, hop, hop!
hop, hop, hop!
Jedą żołnierscy,

Hop, hop, hop!
hop, hop, hop!
Tak skaczą koczki.

Skacząy razem z nami,
wysoko od ziemi,
Skacząy razem z nami,
hop, hop, hop, hop, hop!

Buch, buch, buch!
buch, buch, buch!
Kto tak mocno kuje?

Buch, buch, buch!
buch, buch, buch!
Kowal tak pracuje

I my bijemy młotem,
leżą iskry srobie,
I my bijemy młotem,
buch, buch, buch, buch, buch!

Pah-pah-pah!
pah-pah-pah!
Uciekajcie, dzieci.

Pah-pah-pah!
pah-pah-pah!
Bo tu pociąg leci.

Ogromna maszyna,
leci dym z kominu,
Ogromna maszyna
pah-pah-pah-pah-pah!

La-la-la,
la-la-la,
Śpiewa ptaszek sobie,
La-la-la,
la-la la,
Ja tak samo zrobię.

Blisko już wieczora,
na spoczynek pora,
Blisko już wieczora,
lu-li, lu-li-la.

Nr. 11. KARTOFELKI.
Ora Wielka.

Przed rozpoczęciem zabawy należy wybrać babę i parę kartofelków. Pozostale dzieci tworzą koło, wzięane, w jednym miejscu otwarte. Ten worek, kartofelki siedzą skulone w kącie pokoju. Babcia motyczką je wykopuje i pakuje do worka, poczem worek zawiazuje, łącząc koło. Babcia biega, ciągnąc koło za sobą — kartofle wrzucają koło. W pewnej chwili babcia się potyka, worek pęk, a kartofle wybiegają z koła. Babcia je goni.

KARTOFELKI

Kar - to - fel - ki w sła - wot   sła - wot sła - wot

I tak le -żą wszystkie jak cho - chę, cho - chę   I - dzie bab - cia

skrob, skrob, skrob!   kop - ta - fel - ki   kop kop kop!

Kar - to - fel - ki le -żą   jak jak cho - chę   le -żą le -żą

le

Kartofelki w ziemi śpią,
 śpią, śpią,
 I tak leżą wszystkie jak
 choch, choch.
 Idzie babcia: skrob, skrob, skrob,
 kartofelki kop, kop, kop!
 Kartofelki leżą tak jak choch!

Kartofelków pełno wór,
 wór, wór,
 Zwiąż, babciu, mocno, sznur
 sznur, sznur,
 Biegnie babcia, spiesz się,
 bo przed nocą zdążyć chce,
 Kartofelków pełno wór, wór, wór.

Dr. Uwege Schillinge Lehr.

O kamień się babcia potyka.
 Kartofelek z worka umyka!
 I inne za nim też;
 godz nas, babciu, jeśli chcesz.
 Kartofelek z worka umyka.

No. 12. ZOSIA, BRYŚ I MIŚ.
 (Dancekolejka).

Zosia siedzi na kanapie, trzymając na kolanach miseczkę. Podczas tego, gdy chór śpiewa początek piosenki, piesek Bryś na czterech łapkach zbliża się do Zosi i składając przed nią prosi o zapiekę. Słysząc odpowiedź Zosi, zawstydzony Bryś opuszcza głowę, poczem odchodzi. Kotek Miś na zaproszenie Zosi siada obok niej na kanapie i sypuje łuski w prawą rączkę.

Kostjuncy dla kota i psa; to czarne lub białe trykociki, kaputki z bibuły z uszami, kolorowa wstążki na szyjach, oraz opasy z mocnego drutu, skróconego bibuła.

UWAGA. Zabawa ta winna wypadać ładnie, jeśli dzieci przez cały czas będą radliwie odpowiadały ruchem, i zachowywały właściwy wyraz twarzy.

ZOSIA, BRYŚ I MIŚ.

Zo - sia si - dzi na ka - na - pie - ci   mi - secz - kę

zaw - sty - dzony   ko - tek   na - za - pro - sił   o   za - pie - kę

Bryś   I   pa - ra - sił   pro - sił   Zo - sia

ZOSIA BRYDZI MIŚ.

Ma - ja Za - sta - dał mi - ła - cha, bo nie pol - tam jaszka

da - ta.   bo nie pol - tam jasz - ka   da - ta.

Chór

Zosia na kanapce siedła,
smaczną zupkę sobie jadła,
Przyzedł do niej płeszek Bryd,
I poprosił grzesznie Zochę:

Bryd

Moja Zosiu, daj mi trochę,
bo nie jadłem jeszcze dnia. } *bis*

Zosia

Ale zobacz, Brysio miły,
łapki ci się zabrudziły,
Wstydź się teraz, płesku, wstydź!
dam ci zupki, dam ci chleba,
Ale przed jedzeniem trzeba
zawsze dobrze łapki myć! } *bis*

Chór

Zosia na kanapce siedła,
I kluseczki z makiem jadła,
Przyzedł do niej kotek Miś,
I poprosił grzesznie Zochę:

Bryd

Moja Zosiu, daj mi trochę,
bo nie jadłem jeszcze dnia. } *bis*

Zosia.

Dobrze, kiciu, masz tu mleczko,
ale trzeba jeść byleczką.
Popatrz jak to robię ja,
Usiądź grzesznie na kanapce,
Trzymaj łyżkę w prawej łapie,
To ci Zosia mleczka da! } *bis*

Nr. 13. TANIEC ŚNIEŻEK.

Podzielił dzieci na małe kółka po 6-8. Każde kółko tańczy oddzielnie, ale ruchy wykonują dzie- ci jednocześnie.
Liczby podane przy tekście, odpowiadają liczbom objętności.

TANIEC ŚNIEŻEK.

My ja - tał - my ta - ła - ła   ja - ła - ła

My ja - tał - my ta - ła - ła   ja - ła - ła.   Ci - cho - tał - ba

ta - ła - my   ja - ła - ła   ja - ła - ła   ja - ła - ła

ja - ła - tał - my   ja - ła - tał - my   ja - ła - tał - my   ja - ła - tał - my

ja - ła - tał - my   ja - ła - tał - my

- 1 My jesteśmy śliczne płatki,¹
 my jesteście małe driatki!²
 2 Ciekawieko tańcowny wrzas,
 bo już zimy nadszedł czas,
 4 I otuliny wszystkie w proch!³ (bis)
- 6 Zasypiony ziemię całą;
 jeszcze mało, mało, mało!⁴
 8 Sanecek nasz wszyscy wnet
 pojedziemy hoj, hoj, hoj!
 A niezdara w śnieżek: buch! (bis)

Objaśnienia.

1. Dzieci biegały, wrzawa, jedno za drugim.
2. Wzrosty i głosy wzięły. Stały jak jeden.
3. Jak dwa.
4. Biegły wrzawa, palce przy ustach.
5. Namorna szybko zwróciła i powoli zamknęła.
6. Zwrót ku środkowi kuli.
7. Bieg ku środkowi kuli, rękę wysunął.
8. Zwrót w przód — przysiad.
9. Przyniósł. Ręka lewa na ramieniu poprzedzającego. Przewyższenie.
9. „Pędź” na przód, dłoń. Lewa bez zadawaj. Głęboko.

Nr. 14. „ZABIERZ MÓJ LIST”.

Jedno z dzieci jest listonoszem, który jedzie na motocyklu i ze skrzynki wyjmują worki z listami. Reszta dzieci przebiega przez jezdnię, staje, a jedno z nich chce oddać listonoszowi liścik.

On nie chce czekać, śpiewa zakończenie piosenki, potem widać, a dziecko goni go.

„ZABIERZ MÓJ LIST”

The musical score consists of five staves of music in a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'U - sta - lej - cie - się - na - ję - dy - dzie - ci'. The second staff has 'be - z - wa - ra - nie - żył - pro - ba - je - si - Tru - chy - trach - trach'. The third staff has 'ta - kie - trach - trach - trach - trach - trach - trach - trach'. The fourth staff has 'Tru - chy - trach - trach - trach - trach - trach - trach - trach'. The fifth staff has 'be - z - wa - ra - nie - żył - pro - ba - je - si - Tru - chy - trach - trach'.

Uciekajcie z drogi, dzieci,
 bo motocykl pędzi hoj.
 Trachu-trach, trachu-trach!
 Pędź hoj, że aż strach!
 Trachu-trach, trachu-trach!
 Pędź hoj, że aż strach!

Przed skrzynką się zatrzymuj,
 worek listów z niej wyjmuj;
 Szasło-szasł, szasło-szasł!
 Pędź dalej, bo już czas!
 Szasło-szasł, szasło-szasł,
 Pędź dalej, bo już czas!

Niech pan chwilę chod zaczeka,
 proszę jeszcze nie wlekać,
 Stój że stój, stój że stój!
 Zabierz także liścik mój,
 Stój że stój, stój że stój,
 Zabierz także liścik mój!

Niewiem czy małe kto dogwał,
 pędy, niby waśta kaul.
 Leq tu, leq tam,
 strasznie duże pracy mam.
 Leq tu, leq tam,
 strasznie duże pracy mam.

Nr. 15. DESZCZYK MARCOWY.

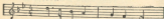
Zabawa polyczna z dwiema postaciami.

Dzieci stoją kołem niewiązanem. Z podród nich jedno będzie marcem, — drugie — kwietniem. Marzec przez cały czas ma rękę włożoną, smutną, a kwiecień jest wesóły i ożywały. Według tego dziecko-deszczyk rozpoznaje marzec i kwiecień i tańczy z nimi wkoło.

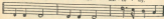
Drugi sposób zabawy: Marcowi i Kwietniowi przypiąć malutkie emblematy: Marcowi mały parasolk z kłobasi lub rybarkę śniegowca, Kwietniowi — gwiazdka zieloną. Kierując się wyznaczeniem oznaczonych dzieci, deszczyk zabiera je z koła i tańczy z nimi w środku.

PRZEGŁAS: Cofa koło siętem: „klop — klop” i wykonuje ruchy, ilustrujące treść piosenki.

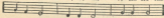
DESZCZYK MARCOWY.

Des - tecz - dzie - cki mar - cowy.

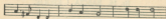

klop klop klop, klop klop klop, De - dzie - dzie - dzie - dzie

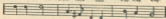

de - dzie - dzie klop klop klop, klop klop klop.

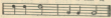
DESZCZYK MARCOWY

" Mch - ry - tar - dzie - dzie - dzie klop klop klop

klop klop klop, klop klop klop, De - dzie - dzie - dzie - dzie - dzie

klop klop klop, klop klop klop.

Najem deszczyk marcowy,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

Padam dzieciom na głowy,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

Mokry bardzo płaszczek mam,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop,

I na smutną nutkę gram,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

Zmoczę, zmoczę wszystkich was,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

W ten marcowy smutny czas,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

Nikogo się nie boję,
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop,

Zatańczymy we trójce
 klop-klop-klop,
 klop-klop-klop.

Nr. 16. BABCIA I KRÓLIK.

Zabawa-instrumentacja.

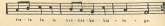
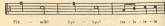
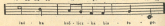
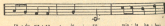
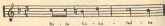
Przed rozpoczęciem zabawy wybieramy babcię i królika. Posadzają dzieci, to grażki kapuści, usadowione rządami, jeden rząd obok drugiego.

Babcia prowadzi króliczka, potem odwraca się na chwilę w drugą stronę, przez ten czas królik chowa się w kapuście.

Podczas, gdy królik śpiewa trzacią zawotkę, babcia go spostrzeżę i wesole podbiega do niego, poczem wyciąga go za uszy.

Cała piosenka musi być śpiewana żywo, wesole: króliki i babcia ruszają si, i śpiewają z humorem.

BABCIA I KRÓLIK.

Była babuleśka
rodu wesolego.
Miała babuleśka króliczka białego,
fik-mik-hyo-hye,
tra la la la-tra la la la
Króliczka białego.

Schował się w kapuście,
ten króliczek biały,
Tylko mu to uszka do góry starczyły,
fik-mik-hyo-hye
tra la la la tra la la la
Do góry starczyły.

Chodzę sobie polem,
chodzę sobie dróżką,
Czyś króliczka mego nie widziała,
duśzko?

fik-mik-hyo-hye
tra la la la-tra la la la
Nie widziała, duśzko?

Idzie babuleśka przez pole,
przez miedzę,
I nie widzi, że ja tu, w kapuście siedzę,
fik-mik, hye-hye
tra la la la-tra la la la
Tu w kapuście siedzę.

Chcę się królik schował, kapuścę
nie ruszy,
Ależ go dojrzała, bo mu starozą uszy!
fik-mik, hye-hye,
tra la la la, tra-la-la-la
Bo mu starozą uszy.

Nie ucieknie królik już od kabaletki,
 Pójdziemy, pójdziemy razem do chatki!
 Hic-mik, hyc-hyc,
 tra la la la, tra la la la
 Razem do chatki!

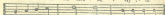
Nr. 17. MARSE ZIMOWY.

Wszystkie dzieci siedzą kołem na śniegu. Bieże raz po raz. W pewnej chwili wrywają się i ustawiają jedno za drugim. Podczas drugiej zwrotki biegną na spacer. Przy trzeciej idą powoli pod górę, snując wysoko kolanek. Że sobą rzyby ciągną saneczki. Śpiewając czwartą zwrotkę robią przysiad, ręce rozłożone. Przy słowie „hyc”, padają na obie dłonie i kolana.

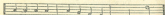
MARSE ZIMOWY.

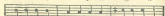
Tak się biega - nie - nie - nie - nie - nie.

San - ka się w - i - cy - to - Pa - da, pa - da

hyc - hyc hyc - hyc - hyc - hyc - hyc - hyc - hyc

Pa - da, pa - da hyc - hyc hyc - hyc, hyc - hyc hyc - hyc

hyc - hyc

Tak się zachmurzyło,
 słonko się ukryło,
 Pada, pada śnieżek biały,
 dawno go nie było. } *hyc*

Chodźmy na saneczki
 chłopcy i dziewczeczki,
 Pojdziemy wszyscy razem
 z wysokiej góreczki. } *hyc*

Biegiem, biegiem, biegiem,
 razem z panem Sanegiem,
 Ustawmy się na tej górce
 równiutkim szeregiem. } *hyc*

Pędźmy, pędźmy,
 bo się nie boimy,
 Aż tu naraz być, na śnieżek
 i wszyscy leżymy! } *hyc*

Nr. 18. MARSE WIOSENNY.

Przed rozpoczęciem zabawy wybieramy wiosną którą dopiero wtedy wchodzi, gdy kolo śnieża ko - niec drugiej zwrotki.

Rozrypuje ona kwiatki z koszyczką, a na zakończenie tańczy i kłania się dzieciom.

Kolo śpiewa całą piosenkę, ilustrując ją odpowiednimi ruchami: wyci pokanują ziemię, drzewa, naśladują ruch skrzydeł ptasich, wskazują oddalone bki i pola. Na zakończenie tańczą wkoło wiosny i składają jej ukłony.

MARSZ WIOSENNY.

Kochaj się wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno.

przebiegała po polach, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno, wiosno.

I - dacie - e - jęć Wiosna piękna i radozna I - dacie - e - jęć

I - dacie - e - jęć Wiosna piękna i radozna I - dacie - e - jęć

I - dacie - e - jęć Wiosna piękna i radozna I - dacie - e - jęć

Kończy się zima mroźna okrutna,
przemija pora szara i smutna.

W wiosnę z róz, idzie już, Wiosna piękna i radozna idzie już.	}	bis
--	---	-----

Cieszą się ziemia, cieszą się drzewa,
płaszek piosenkę wkrótce zaśpiewa.

W wiosnę z róz, idzie już, Wiosna piękna i radozna idzie już.	}	bis
--	---	-----

Cieszą się łąki, pola i gaje,
zbudzona złotem słoneczkiem —
wstaje

W wiosnę z róz, przyszła już, Wiosna piękna i radozna przyszła już.	}	bis
--	---	-----

I my się cieszymy, tańczymy radośnie,
pokłon oddajmy królom-królowie,

W wiosnę z róz, przyszła już, Wiosna piękna i radozna przyszła już.	}	bis
--	---	-----

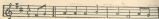
Nr. 19. MARSZ ŚNIEGOWCÓW.

Dzieci stają parami, dłoń na ramieniu, nie trzymając się za ręce. Patrzą sobie w oczy, maszerują i śpiewają piosenkę. Przy słowach „gdą na ziemi...” stają, wskazują błoto, i rozkładają wciągnięte śniegowce. Potem dalej maszerują, aż do słów: „ukrywamy się”. Wtedy przysiadają na podłodze. Jeżeli uczymy tej zabawy w zimie, to za tem koczujemy, jeżeli zaś ma to miejsce w końcu marca, to dzieci śpiewają jeszcze trzecią zwrotkę.

Nie trzymają się już wtedy za ramiona, lecz obie dłonie sztywno trzymają pod brodą, a rączki mają przetrząszone. Przy słowach: „skończył się...”, zalamują rączki i stają smutnie.

UWAGA: Marsz ten stanowi zabawę odrębną, i jedynaczynie jest oznaczony zwrotką „jak słońce do nas wiosna”.

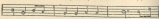
MARSI ŚNIEGOWICÓW.

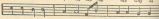
Gdy na świecie niepogoda,

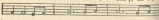
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,

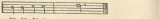
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,

nie - ni - wia - da - da, nie - ni - wia - da - da,

nie - ni - wia - da - da, nie - ni - wia - da - da,

tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,

Gdy na świecie niepogoda,
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,
Gdy strumieniem płynęła woda,
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,
Gdy na ziemi wszędzie śnieg,
kiedy wiałąś nas z ochotą,
Tup-tup-tup, tup-tup-tup,
tup-tup-tup-tup, tup, tup, tup.

Gardzimy kłótnią i swarami,
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,
Chodzimy tylko parami,
tup-tup-tup-tup, tup, tup, tup.

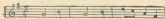
Ala zaraz z zimy kołosem,
ukrywamy się przed słońcem.
Tup-tup-tup, tup-tup-tup,
tup-tup-tup-tup-tup-tup-tup!

Uciekajmy, uciekajmy!
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,
Przed słońcem się chowajmy,
tup-tup-tup-tup, tup-tup-tup,
Bo już wszędzie śnieg topnieje,
a słońeczko grzeje.
Skądobył się zimy czas,
nie potrzeba więcej nas!

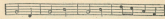
Nr. 20. ŚLIZGAWKA.

Dzieci, podzielone na grupy, siedzą na podłodze. Jedno tylko chodzi wkoło i woda je na ślizgawkę. Dzieci wstają i kolejno biegną za nim. Każda grupa przyłączając się do biegnących, śpiewa: „I ja z wami tań!” Po przykręceniu tyłów, dzieci ślizgają się w rytmie walca, trzymając się za ręce jak węgiel. Na zakończenie rytm zmienia się na kroki zwykłe. Dzieci wracają ze ślizgawki do domu.

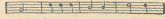
ŚLIZGAWKA.

Da - ta, da - ta, ta - da - ta - ta - ta - ta - ta.

ta - ta, da - ta, da - ta, ta - ta - ta - ta - ta.

ta - ta, ta - ta, ta - ta, ta - ta - ta - ta - ta.

STRZYWKA.

skrzyp. Prę - gła - ny tyk - wy! na - dno
 trój! Da - lej, da - lej, by - dźmiem się ślagał
 i - ja z wa - mi też, da - lej, da - lej, i - ja z wa - mi też

I dziecko.

Dalej, dalej,
 będziem się ślagał,
 Dalej, dalej,
 na ślągawkę spiesz!
 Dalej, dalej,
 będziem się ślagał,
 Dalej, dalej,
 i ja z wami też!

II dziecko

Patrz, jak w słoneczku lód się skrzy,
 przykręciny luty: raz-dwa-trzy!
 Dalej, dalej,
 będziem się ślagał,
 Dalej, dalej,
 i ja z wami też!
 Stawiajmy nóżki tak i tak,
 czerwone buzia, nos—jak rak,
 Dalej, dalej,
 będziem się ślagał,
 Dalej, dalej,
 i do domu spiesz!

Nr. 21. KONWALIKA.

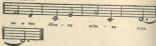
Zabawa polegająca z ławic. śpiewu.

Przed rozpoczęciem zabawy należy jedno z dzieci wysłać z pokoja, a inne ukryć z dzwonczkiem w ręce, w kącie. Dziecko, które wyszło, musi po powrocie odnaleźć ukrytą konwalijkę, kierując się głosem dzwonka. Pozostałe dzieci śpiewając piosenkę biegają i zbierają kwiatki. Przy słowach „nad wodą...” — siadają i śpiewają do końca, niby to splatając wieńce.

KONWALIKA.

jed - za - pęd - na - ta - wian
 na - jed - wianka - bu - dzi - się
 Konwalika na - by - ra - ta - ta
 na - ma - na - ta - pa - ślagał, - ta - ta
 Pi - jed - ta, - da - ta - ta - wian
 na - ta - ta - ta - na - wian - ta - ta

KONWALINKA.

Już zapachniało wiosną,
już wszystko budzi się,
Kwiatki na łące rosną,
wesołe po długim śnie.

Pijalki, ślicze kaczuszki,
zbierajmy wszyscy wraz,
Spłatajmy bukiety, wianiec,
w ten śliczny wiosny czas.

Nad wodą się ukryła,
zdale od słońca, w cień,
Bieduska konwalinga,
I dawno! dań, dań, dań, dań.

Szukajmy konwalii białej,
szukajmy wszyscy wraz,
gdzie dawno! dawnośczek mały,
w ten śliczny wiosny czas.

Nr. 22. Z PRZEDSZKOLA — DO SZKOŁY.

Dzieci występują kolejno na świeżek kofa, śpiewając po jednej zwrotce piosenki.

Ostatnią — śpiewają wszystkie dzieci,
Trzeba przed zabawą przygotować taszkę, koszyczek, błę i t. d.

Zabawa, odpowiednia na zakończenie roku szkolnego w przedszkolu, lub na rozpoczęcie roku w 1-ym oddziale szkoły powszechnej.

Z PRZEDSZKOLA — DO SZKOŁY.

Mam już siedem lat,
tegi ze mnie chwalił
Pożegnałem się z ochotką,
szkołę witam rad. } *bis*

I ja splecę też,
przeceł dobrze wiesz,
Że ja też do szkoły splecę,
więc małe z sobą bierz! } *bis*

A ja? Jeszcze ja...
ktoś mi rączkę da?
Mam już płótkę d^W seszyty,
czy kto takie ma? } *bis*

Witaj szkoło nam!
 Stoję u twoich bram,
 Serduszek z radości bije,
 Nasza szkoła niżej nam żyje,
 Niechaj żyje nam!

Nr. 23. JUŻ SIĘ SKOŃCZYŁO LATO.

Wszystkie dzieci śpiewają piosenkę, wykonują jednocześnie ruchy, odpowiadające do treści. Przy słowach „A teraz wszyscy przypatrzcie się...”, jedno z dzieci wchodzi do koła i wykonuje ruch, naśladujący jedno z zajęć szkolnych, więc rysuje czyta, gimnastykuje się, lano odgadują nazwę tej czynności, i naśladują ją.

JUŻ SIĘ SKOŃCZYŁO LATO.

Już się skończyło lato, lato, lato, lato, lato, lato, lato.
 Oj, da - na da - na, oj, da - na, da. Już lato - do - dano.
 W - ta - raż wzię - to, oj, da - na da - na, da - na.
 Kto - dy się - da - na, da - na - do - do, kto - dy - go - do - do - do.

JUŻ SIĘ SKOŃCZYŁO LATO.

Już się skończyło lato, lato, lato, lato, lato, lato, lato.
 Oj, da - na da - na, oj, da - na, da. Już lato - do - dano.
 W - ta - raż wzię - to, oj, da - na da - na, da - na.

Już się skończyło lato wesołe,
 oj dana dana, oj dana da.
 Już każde dziecko wita swą szkołą,
 oj dana dana dana.

Gdy na zegarze ósma wybije, (lub siódma)
 oj dana dana, oj dana da.
 Każdy się rzywa, przedko się wyje,
 oj dana dana dana.

Kiedy zjedzone śniadanko już
 przedko książeczkę do toczki wzięł
 Do swojej szkółki biegnął co tohu,
 bo nam najwesołej tu.

Bo nasza pani dobra, kochana,
 oj dana dana, oj dana da,
 Siłowała się z nami bawić od rana,
 oj dana, dana, dana.

Klocki nam daje do ustawiania,
 oj dana, dana, oj dana da,
 Albo seszty do rysowania,
 oj dana, dana, dana.

A teraz na mnie popatrzeć chciaj,
 dobrze się przytęraj robotcie mej.
 Co ja tu robię, pewno już wiesz,
 a więc pracuj ze mną też.

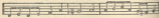
Nr. 24. KRASNOLUDKI.

Zahawa — taniec. Liczby przy tekście od-
wiedają liczbom objętości.

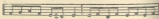
KRASNOLUDKI.

My las - tal - ny las - tal - ny las - tal - ny

Ma - ról dźwi - ny choć ma - ról - li. Po - wra - no - ny dźwi - ny

ny dźwi - ny na wycł - gi. Sta - ni - ty - ty - ty - ty - ty - ty - ty - ty - ty - ty

ty - ty - ty

¹ My jesteśmy krasnoludki,
naród dzielny, choć mańtki,
Porzucamy ciężki młot,
wychodzimy ze swych groi,
Skoło tylko słoneż skryje cię.²

A gdy znów wstaje słońce,³
i promienie ile goręco,
Powracamy do swych groi,
i bierzemy w rękę młot,⁴

⁵ Uderzamy: ⁶ dzeń-dzeń-dzeń-dzeń,
dzeń-dzeń

⁷ Pracujemy w czola pocię,
zawsze pilnie przy robocie

⁸ A gdy słoneż skryje cię,
⁹ pracowito skłodzamy dzeń,
I zatańczymy sobie wazyacy wra!¹⁰

Świecą nasze latarniczki,¹¹
i czerwone linia oszpecałki.
Półki nocna tuli świat,¹²
półki senne kładły kwiat,
Tańczymy, tańczymy, półki jasne czas—¹³
czas!¹⁴

Objętości.

1. Po wjeździe, walnym krokiem, krasnoludki raptem się
stają. Śpiewają do słowa „czas”.

2. Wstają.

3. Wskazują prawą ręką słońce.

4. Szeptają palce obu dłoni jak młot.

5. Podnoszą młot. Kłękają.

6. Uchylają młotem, przy osłodzi narozną.

7. Stają. Odebrną prawą ręką młot.

8. Tworzą koła.

9. Biegają w prawą stronę.

10. Stoją raptem.

11. Prawą ręką w lotarzę w góry.

12. Ramioma rozłożone, powoli narozną.

13. Stają ledem, tworzą raptem parę, płacząc
do sąsiedniej. Prawa dłoń wysoka.

14. Różniczne odwrócenia dłoni z słońcą w pochyla-
niem głowy, przy osłodzi osłodzi. Przy ostatnim tańcu, dźwięk
spieszenia, wzniesione wysoko. Krasnoludki kłękają na lewą
kolano. Żywy czas.

Nr. 25. RZEMIEŚLICY.

Rzemieślnicy śpią na podłodze wewnątrz koła.
Promyk słońca, z rozłożonymi rączkami, chodzi po ko-
le i budzi śpiących.

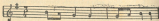
Budzą się i zabierają się do roboty.

Kowal dużym młotem kuje, szewc szyje dratwę
but na kopycie, stolarz kłębkuje, krawcowa krawie
materjał i szyje, murarz noszą wapno i cegły, kuchar-
ka przyrządza potrawy.

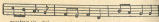
Promyk zwraca się kolejno do wszystkich rzemieślników, oni mu odpowiadają.

Dla urośnięcia moją dzieci poproszę.
Kucharz w tartach i czepki, stolarz i maza
w fartuchy granatowy i zielony. Murarzem moją dać
czapki, krawcowej długą suknię. Należy też przygo-
tować narzędzia pracy.

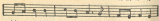
WYMUSZONY.

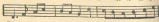
Hej - tam pro - myk chod - ci - cie - ty.

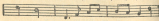
wszystko się dać ci - bo - dać - tam. Na - co - ci - co -

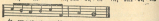
jak - ci - co - tam, nie - tam - to - dać. Do - co - co - ty.

Hej wata - waj - cie! Hej wata - waj - cie! do - pro - cy - nie - to - wata

co - ty - Hej wata - waj - cie! Hej wata - waj - cie!

do - pro - cy - nie - to - wata - co - ty - nie.

Promyk J jestem promyk słodcy słoty,
wzrostu się obudziłem,
Buzię rosz już wmyłem,
wolał ludzi do roboty.

Hej, watawajcie, hej, watawajcie!
do pracy się zabierajcie! } *bis*

(do stolarza)

Co tu robisz mój chłopczyku?

Stolarz

Zwieszałem sobie z lasu drzewo,
teraz pięknie porządk pilę;
Szach-ciach wprawno, szach-ciach wlewo.

A z gładziutkiej tej deseczki } *bis*
będzie stolik dla laleczki.

Promyk (do krawcowej)

A ty, moja paniuszczo?

Krawcowa

Ja tu szyję suknię lali,
mam igielki, szpulkę nici,
I nożyczki mam ze stali.

Piękna będzie sukienka nowa,
zręczna ze mnie jest krawcowa! } *bis*

Kowal

Spojrzyj tylko, mój promyczku,
jak ja tu żelazo kuję
Buch - miotem tego wału,
że już prawie ręk nie czuję.

Leżą słote isklereczki,
mocno będą podkówekki! } *bis*

Promyk

A ty, młoty mój szewczyku,
komu szyjesz pantofelki?

Shewczyk

To dla naszej nowej lali,
bo z nią mamy kłopot wielki.

Boso po roście chodziła,
i strasznie się zmędziła } *bis*

Murarz

Spójrzyj, proszę, mój promyku,
jak my ciężko pracujemy,
I od rana do wieczora
domek z cegieł budujemy.
Bez murarzy, dobrze wiecie,
byłoby nam źle na świecie. } *1/4*

Kuchareczka

Ja dla wszystkich rzemieślników
smaczny obiad przygotowuję,
Skosztuj tylko, mój promyku,
palcie liznąć, jak smakuje.
Samsta-prustu, rósdaleszki, } *1/4*
chodźcie tu, do kuchareczki. }

Nr. 26. KOTKI I MYSZKI

Ustawiamy stół, nakryły długą serwetą. Pod stołkiem chowamy parę śmieciowych buciarek, ze zwisającymi smarowadłami. Końce tych smarowadł wyglądają z pod serwetki. Jeden z kotków widzi te smarowadła i pokazuje je drugiemu kotkowi. Przez ten czas za stołkiem ukazują się myszki, śpiewają, zwracając się jedna do drugiej, potem chowają się. Kotek śpiewa IV szerotkę piosenki, potem oba zwracają się naprzód i chwytają wystające smarowadła. Zasmucona, podnoszą buciarek do góry, zaś myszki śpiewała i tańczą wesoło.

KOTKI I MYSZKI

1. - 2. - 3. - 4. - 5. - 6. - 7. - 8. - 9. - 10. - 11. - 12. - 13. - 14. - 15. - 16. - 17. - 18. - 19. - 20. - 21. - 22. - 23. - 24. - 25. - 26. - 27. - 28. - 29. - 30. - 31. - 32. - 33. - 34. - 35. - 36. - 37. - 38. - 39. - 40. - 41. - 42. - 43. - 44. - 45. - 46. - 47. - 48. - 49. - 50. - 51. - 52. - 53. - 54. - 55. - 56. - 57. - 58. - 59. - 60. - 61. - 62. - 63. - 64. - 65. - 66. - 67. - 68. - 69. - 70. - 71. - 72. - 73. - 74. - 75. - 76. - 77. - 78. - 79. - 80. - 81. - 82. - 83. - 84. - 85. - 86. - 87. - 88. - 89. - 90. - 91. - 92. - 93. - 94. - 95. - 96. - 97. - 98. - 99. - 100.

kotek

Braciszku-Mruczku, spiesz co tchu,
patrz, Usta myszki siedzą tu.
Miau-miau-
mi-au-mi-au-mi-au.

II kotek

Ach, takbym je pochwylić chciał,
śniadnie pyszne będą miały
Miau-miau-
mi-au, mi-au, mi-au.

Myszki

Słodziutki drogie, kryjcie się,
za chwilę z nami będzie źle!
Ach-ach, ach-ach,
ach-ach, ach-ach, ach-ach.

I kotek

Już z głodu w brzasku coś mi gra.

Oba kotki

Chwytajmy te ogonki dwa
Ojej! Ojej!
Ojej! Ojej! Ojej!

Myski

Widziacie, próżny był wasz trud,
bo każdy złapał tylko — but!

Tru la, la la,
la-la, la-la, la-la!

Nr. 27. POLSKIE MORZE.

Ustawiamy dzieci parami, potem polecamy dzieciem paścić ręce i pobawić je na ramionach poprzedzającego dziecka. W ten sposób tworzy się łańcuch, a właściwie dwa, idące obok siebie. Przy słowach „do polskiego morza...” ręka nieważniejsza, robi ruch powitalny. Teraz pary podają sobie obie ręce. Te okręty posuwają się naprzód i kołyszą. Potem dzieci stają dwurzędem, rozbiegają się w przeciwną stronę, wracają i następują przeciwnie lin. Nagły zwrot w prawo. Tworzą się dwa szeregi. Ręka robi „dźwięk” nad oczami, potem wskazuje pioniek. Ręce wyszły gnęźte wprzód. Skok w dół. Ruchy pływania.

POLSKIE MORZE.

Jadą dzieci, jadą,
jadą boć, koleją.
Do polskiego morza,
do polskiego morza,
Oczki im się śmieją.

Po tem polskiem morzu
wielki okręt płynął,
Ot tak się kołysał,
ot tak się kołysał,
Aż gdzieś, w dali gwałt.

Biegną marynarze
z jednej strony w drugą,
Ciągną z całej siły,
ciągną z całej siły
Liną ciężką, długą.

Woda błyszczy w słońcu,
a płasek się białł.
Hop! do wody skaczmy!
hop! do wody skaczmy!
Jak miło w kąpieli!

Nr. 28. JESIEŃ.

Dzielimy dzieci na dwie grupy: ptaszki i dzieci. Czas wybieramy jedno, jako przymyk. Dzieci pracują niby po ogrodzie, po dwa lub troje, przycinają śpiewają piosenkę. Przy słowach „patrz, wisiła już jaskółka...”, z drugiego pokoju wbiegają ptaszki, które chwilę druwają po pokoju, a potem, na znak dany przez hostienę — stają rzędem, i wrzeszcząc odlatują. Dzieci zastawione śledzą na dźwięk i dalej śpiewają, wskazując drzewa i słońce. W tym momen-

cie wbiega promyk, staje z wyciągniętą ręką
i słowa zakończyło.

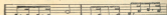
Janek

Do - czo - cych na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

o - pta - czo - cich na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

tam, gdzie słone - ce - kiel. Pa - trze - k - u - cie - k - u - cie - k - u - cie - k - u.

I o - ba - czo - cich na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

Dzieci.

Deszczuik pada, wicher wieje,
a z ptaszkami co się dzieje?
Uciekają, odlatują
tam, gdzie słoneko świeci.

Patrz, ucieka już jaskółka,
i skowronek, i kukułka...
Dowiedzenia, dowiedzenia
do wiosennych dni!

Ptaszki.

Trzeba biec! w obie strony,
w kraj słoneczny, oddalony,
A pan bocian długodzioby
niech prowadzi nas.

Bocian

Teraz boczości! Ciszę wargęcie,
stańcie ptaszki w równym szerebie.

Ptaszki

Dowiedzenia! Dowiedzenia!
bo już na nas czas!

Dzieci

Odlotowały młde ptaki,
i ogródek smutny taki;
Liście z drzewa opadają,
promyk słoneca zbladł.

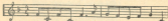
Promyk

Leżę się jeszcze do was śmieję,
jeszcze graję, jeszcze graję,
Zanim słoneczną szatę
ten otuli świat.

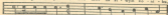
Nr. 29. WARSZAWA.

Dzieci siedzą razem lub półkołem na małych
krzeselkach jak na koniach. Ruchy przy zabawie
wskazane w objaśnieniu według lirob.

WARSZAWA.

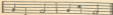
Je - dzie - ci - czo - cich na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

Je - dzie - ci - czo - cich na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

o - pta - czo - cich na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

na - de - ci - czo - cich na - de - ci.

Jedzie pan komendant
na słwym koniku.
Jedzie pan komendant
na słwym koniku,
a za nim, a za nim
harcerzy bez liku,
Raz-dwa-trzy-cztery,
raz-dwa-trzy!

¹ Śpiewajmy, śpiewajmy,
niech piosenki dźwięczą,
Śpiewajmy, śpiewajmy,
niech piosenki dźwięczą,
² Nie spiesz się, koniku,
bo się nóżki zmęczą!
Raz-dwa-trzy
raz-dwa-trzy.

Widać już Warszawę,
⁴ niech koniki staną,
Widać już Warszawę,
⁴ niech koniki staną,
² Zsiądę i obejrzę,
² Warszawę kochaną.
¹ Raz-dwa-trzy-cztery,
raz-dwa-trzy.⁵

² Tu jest ogród Saski,
¹⁰ tu plac Piłsudskiego
Tu jest ogród Saski
tu plac Piłsudskiego
¹⁰ A tam widać wieżę
Zamku Królewskiego.
Raz-dwa-trzy-cztery,
raz-dwa-trzy!¹¹

¹² Widać most na Wiśle,
w złotym słońcu blasku..
Widać most na Wiśle,
w złotym słońcu blasku..
¹⁴ Ślicznaś ty, Warszavo,
niby an obrasku!
Raz-dwa-trzy-cztery,
Raz-dwa-trzy!

¹¹ Ale czas już wracać,
konik nóżką grzebie..
Ale czas już wracać,
konik nóżką grzebie..
Wracam już, koniku,
I biegnę do ciebie!¹²
Raz-dwa-trzy-cztery,
raz-dwa-trzy!

Objaśnienie

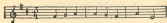
1. Jecha na koniach. Dłonie na oparciach krzesła.
2. Prawa ręka wyżej.
3. Pochylić tułowia nieco w stronę prawą.
4. Ręce ściągane w bokach, ściągnięte raptownie wstecz.
5. Stać, nie wychodzić z miejsca.
6. Skok z konia wlewo.
7. Mózg wstecz, aż do swoich kolan.
8. Stać wyżej, kiedy skok swego konia.
9. Prawa wstecz.
10. Lewa ręka wstecz.
11. Prawa dłoń bardziej wstecz.
12. Znowu wlewo. Ciężar.
13. „Duszek” z prawej strony nad uszami.
14. Równomiernie. Głowa odwrócona w tył.
15. Mózg, potem bieg do swoich miejsc.
16. Skok na konia. Jecha.

Nr. 30 JANEK I ECHO.

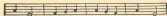
Dzieci chodzą parami. Jedno w parze jest Jankiem, drugie — echem.

Janek spaceruje, zbiera grzyby — echo, przy każdej uscie powtarzanej, pochyliła się za stolonami przy ustach rączkami, nad Jankiem. Janek zagląda w trawę, pod drzewa, nasłuchuje, echo ciągle śpiewa mu cicho do uszka, a gdy Janek siada, echo staje za nim. Przy końcu piosenki, gdy Janek odgaduje, czyj głos słyszał dotąd, echo śmieje się i odbiega od niego. Janek wraca do domu.

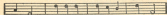
JANEK I ECHO.

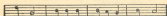
W je - siennej, po - godny ra - nek.

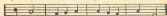
(= =) na grzyby szedł mały Janek.

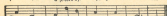
(= =) Słoneko do Janka się śmiało.

(= =) z lasu coś głośno wołało.

(= =) W jesienny pogodny ranek.

(= =) na grzyby szedł mały Janek.

W jesienny pogodny ranek,
na grzyby szedł mały Janek.

Słoneko do Janka się śmiało,
z lasu coś głośno wołało.

W jesienny pogodny ranek
na grzyby szedł mały Janek.

Nasz Janek piosenkę śpiewa,
zagląda w trawę, pod drzewa,

Uszkami strzyże dokoła,
śłucha, kto ciągle go woła.

Nasz Janek piosenkę śpiewa,
zagląda w trawę pod drzewa.

Wkońcu siadł Janek nad strugą,
myślał i bledził się długo,

Wtem ruszył włosów swych strzechą,
„wtem już” — zawołał — to „echo”.

W jesienny pogodny ranek,
z grzybami powraca Janek!

Nr. 31. „CHODŹ ZE WIOSENKO”.

Dzielimy dzieci na grupy. Najwyższe będą drzewami, mniejsze — to kwiatki, trawka i ptaszki. Te ostatnie siedzą skulone w kącie, kwiatki zaś i trawka leżą na ziemi. Wiosna z deszczowym kwiat-niowym są ukryci w kącie. Na wezwanie dzieci, wiosna wchodził tanecznym krokiem. Podnosi ręce, zryła na ziemię promienie słoneczne budzi trawkę i kwiaty. One podnoszą się, przyklekają i unoszą na wysokości głowy obie stalone dłonie. Drzewa, po dotknięciu wiosny, podnoszą ręce i poruszają lekko niemi. Potem wiosna szepce do uszek pierwszemu ptaszekowi, on wytrwa z gąlandą, za nim inne. Kiedy zaś wiosna wprowadza deszcz, który krogci niby to wszystkie dzieci, ptaszki chowają się pod drzewami, a drzewa i kwiaty wraz z wiosną, chwytają wyciągnęły ręce w stronę deszczu, i kołyszą się rytmicznie.

„CHODŹ ZE WIOSENKO”

Chodź - ze ty - wie - sen - ko

do - nas na - słoń - ce do - si. Niech już hej - hej

hej - hej. Niech się - wio - sen - ko do - si.

Chodź do nas, chodź wie - sen - ko, chodź do - si

„CHODŹ ZE WIOSENKO”

ty - go - słoń - ce, chodź do nas ty - wie - sen - ko

hej hej hej hej

Chodź ze ty, wiosenko,
do nas, swoich dzieci,
Niech już będzie ciepło,
niech słoneczko świeci!

Chodź do nas, chodź, wiosenko,
chodź, miła ty panienko,
Chodź do nas, chodź wiosenko,
hej, hej, hej, hej!

Zeslij nam na ziemię
promienie gorące,
Zbudź zieloną trawkę,
i kwiatki pachnące.

Zbudź kwiatki te pachnące
w ogrodzie i na łące,
Zbudź kwiatki te pachnące,
hej, hej, hej, hej!

Widź, wiosenko, drzewem
z listeczków korony,
I już śpiewać ptaszkom,
na wesołe tony.

Każ śpiewać ptaszkom małym,
niech ciesz się świat cały,
Każ śpiewać ptaszkom małym,
hej, hej, hej, hej!

Baw się z nami, wiosno,
 kładź o to prosę,
 Sprowadź deszcz kwietniowy (majowy)
 ałech nam główki zrosi.

Sprowadź ten deszcz kwietniowy (majowy)
 ałech zrosi nasze głowy,
 Sprowadź ten deszcz kwietniowy (majowy)
 hej, hej, hej, hej!

Nr. 32. BABCIA I PĄCZEK.

Zabawa wopięta stworzeń małej przedstawiała
 w przedszkolu.

Babcia wchodził powoli, siada na małym sto-
 leczku, stawia przed sobą wielki kosz pełen pączków
 i ogania je od much. W chwile potem wbiegają
 dzieci, przebiegają parę razy dzieci, idące do szkoły,
 poczem wybiegają w podśkokach.

Przez ten czas należy zwrócić uwagę na babcia,
 dziecko, przebrane za pączek (brązowa poleryna
 z bibułki, ściągająca u szyi i u kolan, bombaste
 czapka tej brązowa, posypana np. kwasem bor-
 nym). Po wyjściu dzieci babcia śpiewa, zachęcając
 do kupna. Pod koniec przypiewu znów wpadają
 dzieci. Stają półkołem, paluski w buzi, zachwycając
 się pączkami.

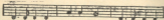
Troje z nich kolejno śpiewa, z odpowiednią
 gestykulacją i mimiką. Przypiew śpiewają wszyscy.

Babcia łosy piśniątki, zagląda do kosza, zrywa
 się przerażona. Pączek wyskakuje niby z kosza, dzie-
 ci przerażone podnoszą obie ręce w górę i śpiewają
 razem z babcia: „pączek uleci...”. Teraz pączek wy-
 biega, dzieci kolejno za nimi, babcia na końcu dro-
 gę z koszem w ręce.

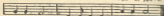
BABCIA I PĄCZEK.

Pącz - ki, pącz - ki, kładź o to pro - sę.
 hej - hej, hej - hej, hej - hej, hej - hej.
 Sprowadź ten deszcz kwietniowy (majowy)
 ałech zrosi nasze głowy,
 Sprowadź ten deszcz kwietniowy (majowy)
 hej, hej, hej, hej!
 Babcia wchodził powoli, siada na małym sto-
 leczku, stawia przed sobą wielki kosz pełen pączków
 i ogania je od much. W chwile potem wbiegają
 dzieci, przebiegają parę razy dzieci, idące do szkoły,
 poczem wybiegają w podśkokach.
 Przez ten czas należy zwrócić uwagę na babcia,
 dziecko, przebrane za pączek (brązowa poleryna
 z bibułki, ściągająca u szyi i u kolan, bombaste
 czapka tej brązowa, posypana np. kwasem bor-
 nym). Po wyjściu dzieci babcia śpiewa, zachęcając
 do kupna. Pod koniec przypiewu znów wpadają
 dzieci. Stają półkołem, paluski w buzi, zachwycając
 się pączkami.
 Troje z nich kolejno śpiewa, z odpowiednią
 gestykulacją i mimiką. Przypiew śpiewają wszyscy.
 Babcia łosy piśniątki, zagląda do kosza, zrywa
 się przerażona. Pączek wyskakuje niby z kosza, dzie-
 ci przerażone podnoszą obie ręce w górę i śpiewają
 razem z babcia: „pączek uleci...”. Teraz pączek wy-
 biega, dzieci kolejno za nimi, babcia na końcu dro-
 gę z koszem w ręce.

BABCIA I PĄCZKI

ba - da smacz - ko ma - ty wam. Pącz - ki, pącz - ki

świe - że mam, ba - da smacz - ko ma - ty wam.

Babcia

Pączki, pączki świeże mam,
tylko po trzy grosze;
Będą smakowały wam,
kupcie, bardzo proszę.

Przez całutką dzisiaj noc
sama je smażyłam,
I powideł wielką moc
do środka włożyłam.

Popróbnijcie pączków mych,
proszę bardzo, dzieci.
Bo już na sam widok ich,
ślina do ust leci.

Pączki, pączki świeże mam } *bis*
będą smakowały wam.

I dziecko

Mnie niech babcia pączek da,
co ma bezużycia,
Taką słodką miłą ma,
jest napewno świątka.

II dziecko

Mnie, babusiu, tamten dasz,
z taką ciemną skórką,
Bo powideł z niego, aż
wyglądają dziurki.

III dziecko (*Młocze*).

Tę pączka niechog, nie,
bo jest przypalo-ny,
Na tym... śladły... muchy dwia...
a tu jest zgnie-siooooo-nyyyyy...

Wszyscy.

Pączki, pączki proszę brać, } *bis*
a teraz pieniążki płacić. }

Babcia.

Ladny miałam dzisiaj grosz
z naszych małych pączek,
Pusty prawie jest mój koszyk,
został — jeden pączek.

Co to? Słyszę jakiś ruch...
może mi się zdaje?

Wszyscy (*Śmiejąc*).

Pączek urósł! Cały spuchł
i sam z kosza wstaje!

Pączek.

Posłuchajcie wszyscy mnie:
nie choć być zjedzony!
Więc wybieram w podróż się.
hej! w dalskie strony.

Choćby kto dał groszy sześć, } *bis*
ja się nie pozwolę zjeść! }

Nr. 33. HISTORIA KASZTANKOWA.

Półwa dzieci, to kasztanki siedzące półkolem
na ziemi. Pączki, skrzyłowane u przeguba, mają sku-
łosec pod bródką. Wstają dopiero, gdy druga grupa,
stanowiąca dzieci, kołczy śpiewać: „wietrzyku miłutki

kochany...⁴. Dzieci te śpiewając początek piosenki wbiegają i z podniesionymi rękami okrążają salę, po-
czem stają, każde za jednym z kasztanów. Słuchają
ona śpiewu kasztanów, które przy słowie „bój”
podskakują na obu nóżkach. Potem znów śpiewają
dzieci, kończąc śpiew tem, że każde z nich chwyci
kasztan wóół (stojąc za nim), ten zaś odgina głowę
w stronę dółceki, składa rączki i prosi dółcekę, aby
je puściła. Następnie wyrzyna się zwraca twarzą do
dziecka i podaje mu obie rączki. W ten sposób
melodji pary tańczą w rytmie walca.

HISTORIA KASZTANKOWA.

Wła - ś - ci - ja - 7 - ma - na - dź - wia - ła - ła - ła - ła
 i - ła - ła - w - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła
 Ach - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła
 Wła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła
 Wła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła
 Wła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła

HISTORIA KASZTANKOWA.

Wła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła
 Wła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła - ła

Dzieci

Stonki jasne słone tak świeci
i niby w lipcu mocno nas pali,
Ach, prędam, prędam, biegnijcie dzieci,
kasztany będącimi zbierali.

Wietrzyku miłutki, kochany,
postrącaj kasztany,
Do każdej z nich malowany,
prześliczny każdy z nich!

Kasztanki

Ja sobie tutaj, jak w kolebce,
skorupka ciężka moje okrywa,
Jak na miętutkiej białej podusi,
kasztanek mały spożywa.

Wietrzyk, jak dobra niania-stareśka,
każysz do snu grzecznie kasztanki,
Śliczną piosenkę szepes do uszka
w te ciche jasne rączki.

Słoneczko miłutkie nas grzeje,
i blaski swe sija,
Gdy kasztan w skorupce dojrzeje,
to spadnie na ziemię: „bój”

Chór liści (na scenę)

Stużki wicher, w głos zawodzi,
200te liście z ziemi zwała.
Któż to cicho tak nadchodził?
to się zbliża koniec lata.

Wiatr (biega na liście, daje w środek półkuli).
Jestem wicher zimny, srogi...
z drogi liście! Szybko z drogi!

Liście

Uciekamy, uciekamy,
choć już wcale sił nie mamy! *(bis)*
(wybiegają)

Liście (na scenę)

Czemu niebo zachmurzone?
I gdzie słońce złota szkar
Słońce blask i drzew korony,
wszystko zabral koniec lata.
(wybiegają na scenę)

Wiatr

Ciągnę, ciągnę mam robotę,
bo popędzam liście złota...

Liście

Uciekamy, uciekamy,
choć już wcale sił nie mamy! *(bis)*
(uciekają, po chwili wracają)

Liście

Pude wicherze zimny, srogi,
dokąd że tak pędzić mamy?
I gdzież koniec naszej drogi?

Wiatr

Uciekajcie!

Liście

Uciekamy!
I gdzież koniec naszej drogi?

Wiatr.

Uciekajcie!

Liście

Uciekamy! *(wybiegają)*

Liście (na scenę)

już i ptaszki głos waszolo
w góry z pieśnią nie ulata.
Coraz ciżej, smutniej wkoło,
bo już nadzrobi koniec lata.
(wiatr wchodzi poranony)

Wiatr.

Ze zmęczenia już upadam,
wcale ruszać się nie mogę...
Patrzcie liście! tutaj śladam
potem... pójdę... w dalszą... drogę... *(bis)*
(uciekają)

Liście.

Posłuchamy głosu twego...
i my się tu okłofajmy:
w ciepło słonka jesiennego
zaczypiajmy... za-sy-piaj-my... *(bis)*

UWAGA: Słowa liści na scenę, należy śpiewać na mel. 1-ą, zaś na scenie — na mel. 2-ą.

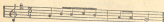
Nr. 35. DEWONEK I DZIECI.

Zabawa na rozpoczęcie roku szkolnego.

Wybieramy jedno dziecko jako drzewonka; inne
siedzą w rzędkach kostywek z gryzbami, wianuszkami
z jesiennych kwiatów, bukiety, dżban jedyn, koszyki
z owocami.

Drzewonka sama, pośrodku pakajki śpiewa, potem
wchodzi dzieci.

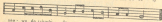
DRWONEK I DZIECI

Jul się wa-ka-cji skoń-czył czas

Jul się wa-ka-cji skoń-czył czas. Drwo-nek wa-ka-cji

skoń-czył czas. Drwo-nek wa-ka-cji skoń-czył czas.

Drwo-nek

Jul się wakacji skończył czas.

Dzieci (za ścieg)

Jul się wakacji skończył czas.

Drwo-nek wesoły

do naszej szkoły,

Do naszej szkoły wywła nas.

Dzieci (za ścieg)

Spiszemy więc do szkolnych bram,

spiszemy więc do szkolnych bram.

Chociaż tak miło

na wsi nam było,

Chociaż tak dobrze było nam.

(Dzieci odwołują)

Drwo-nek (wesoło śmiejąc)

Witam was, dzieci, dobry dzień!

Witam was, dzieci, dobry dzień!

Bazie randane

i rozestniane

To bardzo pięknie —

deń — deń deń!

(Przystąpiła trzy razy)

Smutno nam było, aż brak słów,
smutno nam było, aż brak słów.

Lawki piękne

i wężą pytały:

Ach, kiedyż dzieci

wrócą znów?

(wzruszy ocierając łzy, powtarzają cicho orlańcze
wiersze i biorą się zaśmiało głośno, palcami kolejno
podchodząc do drwo-neka, głosząc go po głosie
i składają mu przemiłowane dary).

Dzieci

My cię kochamy drwo-neku też.

my cię kochamy drwo-neku też,

I dziecko

Masz tu wianuszek.

II dziecko

I koszyk gruszek,

III dziecko

A tu masz grzybki.

Wszystkie dzieci

Ciesz się, ciesz!

Drwo-nek (drga)

Dziękuję z sercem wszystkim wam,

Ja dla was także coś tu mam.

(wyjmując numer „Płomyczka”)

Wasz ukochany,

orzekiwany,

„Płomyczka” pierwszy numer dnia.

(dzieci podnoszą numery „Płomyczka” i grupują się
tworząc tynny obrys, Drwo-nek staje na środku na
podwyższeniu).

Dawonek i Dzieci.

Płomyczku nasz, witalny cię!
za chwilę już dowieny się,
Co nam przysłała
gazetka miła,
Co nam Płomyczek miły śle.

*(Dzieci, z numerami „Płomyczka” w rękach tworzą
tyryt obrac. Dawonek w środku grupy).*

Nr. 31. TRZECI MAJ.

Jedno dziecko wbiega i rozglądając się około,
mówi

Jak to dziś wszystko wszędzie...
(wzła na stronę)
Ustawy się i my w rządzie...
chorągiewka z wiatrem drży...
Ustawy się! Raz-dwa-trzy!

*(wchodzi 1 grupa dzieci, jedno występuje naprzód
i mówi)*

Cieszy się dziś Polska cała,
w złotym słonku zająśniała.
Cieszy się dziś cały kraj,
bo to przecież Trzeci Maj!

*(wchodzi druga grupa dzieci, ustawiają się rzędem,
ściszając się z poprzedzającymi. Chodzą dokoła, potem
biegną coraz szybciej, machając rękami chorągiew-
kami).*

Raptemno stają szeregami i śpiewają.

TRZECI MAJ

Hiej daj daj daj, daj daj daj
 la - la - la la - la - la Hiej daj daj daj
 daj daj daj, la - la - la la
 I my się radujmy też, la - la - la - la
 la - la - la Hiej daj daj daj, daj daj daj
 la - la - la Hiej daj daj daj, daj daj daj
 la - la - la la

Hiej, e d śpiej Trzeci Maj
La la la — la la la.
Haj, cie-ry się ca y kraj!
La la la la la
I my się radujmy też!
La la la la la la la

(na lewą stronę rękę w stronę wchodzącej trzeciej grupy)
Stawaj z nami, ciesz się, ciesz, {
La la la la la la.

Jak majowe przesyły dni,
La la la — la la la
Jut majowe słonko śni,
La la la la la la la..

Nr. 38. PIOSENKA HOLENDERSKA.

Z cyklu „Z obcych stron”.

Maly młynarczyk holenderski śpi na ziemi. Z tyłu lub z boku wielka wyciaska — wiatrak. Na dalszym planie trzy małe dziewczynki, ze śmigłami na głowach, to małe wiatraczki. Siedzą one na ziemi, zaś przy słowach młynarki: „Obracajcie że się śmigł...” — wstają i rękami naśladują ruch kamieni młyńskich. Z początkiem trzeciej zwrotki, wiatraczki tańczą wokół na miejscu, podczas śpiew młów obracają rękami, aż na słowo: „czas” padają na ziemię. Całą piosenkę śpiewa młynarka, rozgłoszana, z żywą i wyrazną gestykulacją. Każde zdanie akcentuje właściwym ruchem.

Pod koniec tej zwrotki, chwytą młynarza za ucho, on się zrywa i zawalczony chowa się w kącie. Podczas III-iej zwrotki wychodzi z kąta, staje swobodnie z rękami w kieszeniach i śpiewa do końca razem z młynarką, komicznie naśladując jej ruchy.

PIOSENKA HOLENDERSKA.

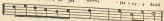
Wia - trze wiej, wiej, wiej, wiej, wiej, wiej.

Młynar - czy - ku, wia - trze do pra - cy, z łaski swej.

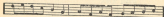

Wsta - waj przed - ją, bo już dzie - ci, - jacy są z dzie - ci.

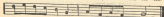

A to ci prze - brzyd - li, le - ci, bry - dy - ki le - ci.

PIOSENKA HOLENDERSKA.

Wia - trze wiej, wiej, wiej, wiej, wiej, wiej.

Wia - trze do pra - cy, z łaski swej.

Wsta - waj przed - ją, bo już dzie - ci,
jacy sędziwi,
A to ci prze - brzyd - li le - ci,
bry - dy - ki le - ci.

Wiatrak nasz przód - nuje,
Czy ty chłop - cze o tem wiesz?
Ciebie cze - kuje,
Młynar - czy - ku, spiesz!

II.

Wiatrze wiej,
wiatrze wiej!
Obracajcie że się śmigł
z łaski swej.
Młynarz się ze wstydu skrył,
w kącie się skrył,
Młynki małe kręcą się
z całych sił,
Cóż mocniej warczą,
będą molty dalek i nos,
Młki nam dostarczą,
strasznie wielką moc.

III.

Dalej wraz,
dalej wraz.
Kręcicie się mlynczaki małe,
póki czas.
Coraz szybczej jest wasz bieg,
jest wasz bieg,
Mała biali się jak śnieg,
jak ten śnieg.
Kręcicie się mlynczaki,
jeszcze ten ostatni raz;
Kto się napracował, —
temu spocząć czas!

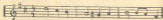
Nr. 39. PIOSENKA CHIŃSKA.

Z cyfry „Z różnych stron”.

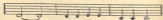
Pierwszą szeptką tej piosenki śpiewa chłopczyk, drugą — dziewczynka, trzecią — chłopczyk.
Śpiewają siedząc na ziemi. Z początku III-iej szeptki wstają, chińczyk bierze siostrzyczkę za rękę, potem puszcza jej rączkę, chinka błądnie za nim, do końca śpiewu.

Znow siedzą, rytmicznie kiwają głowami do podanej II melodji. Pales wskazujące wzniesione. Wstają. Stają obok siebie. Skoki na zgiętych nogach do siebie i od siebie, z pochyleniem tury w bok. Bieg. Zakroczenie.

PIOSENKA CHIŃSKA.

dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin

dzin

dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin

PIOSENKA CHIŃSKA.

dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin

dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin

dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin dzin

dzin

Dzin-Dzin-dzin, dzin-dzin-dzin,
dzin-dzin-dzin-dzin.
Jestem chińczyk prosty z Chin,
Niebiańskiego Smoka syn,
Jestem chińczyk prosty z Chin,
dzin-dzin-dzin-dzin.
Dzin-dzin-dzin-dzin,
dzin-dzin-dzin-dzin,
Dzin-dzin-dzin-dzin
dzin-dzin-dzin-dzin-dzin.

Pan bam bam, pan bam bam,
pan bam bam bam.
Tu parasol wielki mam,
pan bam bam bam.
Tu parasol wielki mam,
i herbacę więcej wam,
Tu parasol wielki mam,

pam bam pam bam
 Pam bam pam bam,
 pam bam pam bam,
 Pam bam pam bam
 pam bam bam bam bam!

Dawoń dzwonku, dawoń dzwonku
 dawoń dawoń dawoń, dawoń
 Podaj mi siostrzyńko dłoń,
 drobnym kreczkiem za nosą goń.
 Podaj mi siostrzyńko dłoń,
 dawoń dzwoneczku dawoń dawoń
 dawoń

Dawoń dzwoneczku dawoń, dawoń,
 dawoń dzwoneczku dawoń.

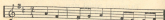
Nr. 40. PIOSENKA JAPOŃSKA.

Z cyklu „Z różnych stron”.

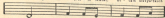
Piosenka dla jednej lub kilku dziewczynek.

W tym drugim wypadku, suchy dźwięk muszę
 być zupełnie ugodziona i nawet zmarchantowana.
 Po odpiwaniu piosenki — lekki tańiec rytmiczny,
 urozmaicony ruchami wachlarzy lub parasolek.

PIOSENKA JAPOŃSKA.

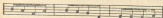

Je - su - mi Wi - ni Kwa - ni, ni - su - mi wa - sy - ta - ki

wa - ni Dzo - ki - su - ni Dzo - ki - su - ni

PIOSENKA JAPOŃSKA.

Je - su - mi Wi - ni Kwa - ni, ni - su - mi wa - sy - ta - ki

Jestem Wiśni Kwiat,
 witam wszystkich was!
 Dzo - ki - su - ni, dzo - ki - su - ni,
 Nagasaki, Iokohama,
 witam wszystkich was.

Mój japoński kraj
 znany ze swych kraś.
 Dzo - ki - su - ni, dzo - ki - su - ni,
 Nagasaki, Iokohama,
 znany ze swych kraś.

Mój japoński kraj
 stał daleko, hen!
 Dzo - ki - su - ni - dzo - ki - su - ni,
 Nagasaki, Iokohama,
 stał daleko hen.

Taki piękny on,
 jak bajeczny sen.
 Dzo - ki - su - ni, dzo - ki - su - ni,
 Nagasaki, Iokohama,
 jak bajeczny sen.

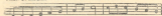
Nr. 41. PIĘŚŃ ARABSKA.

Z cyklu „Z różnych stron”.

Chłopcy przebrań w białe buranusy i zawojsz
 siedzą malowniczo, i grają na kasterkielach, bęben-

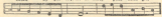
PIEŚŃ CYGAŃSKA

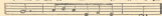
Chcę go zobaczyć czarna nędza gna, choć już cały obszedł świat,

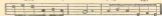
cygan chętnie na skrypczkach gra, i piosenki śpiewa rad.

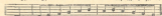
Ujął skrypcę cygan król, a w piosence dźwięczy ból,

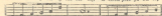
W drogę, w drogę trzaska mraz, dźwięk tu, a jutro tam.

Ty karty rozdajesz, ludziom przepowiadasz,

Że los broni szczęścia da.

Kto tak kocha ziemię jak cygańskie płomień,

Kto gorące serce ma.

Pod błękitem nieba,
na kawałkiem chleba,
Wędruje cygański lud.
Ziemia mu jest matka,
bór — rodziną chatka,
Śpiewa, chociaż cierpi głód.

Chcę go zobaczyć czarna nędza gna,
choć już cały obszedł świat,
Cygan chętnie na skrypczkach gra,
i piosenki śpiewa rad.

Ujął skrypcę cygan król,
a w piosence dźwięczy ból,
W drogę, w drogę trzaska mraz,
dźwięk tu, a jutro tam.

Ty karty rozdajesz,
ludziom przepowiadasz,
Że los broni szczęścia da.

Kto tak kocha ziemię
jak cygańskie płomień,
Kto gorące serce ma.

II.

Kuje ciężkim młotem,
cygan przed namiotem,
Od uderzeń ziemia drży.

Młode cyganki
śpiewają piosenki,
A spętany konik rży.

Chcę go zobaczyć czarna nędza gna,
choć już cały — — —

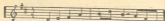
(*prześpiewać do końca*).

Nr. 43. DAWNA PIOSENKA.

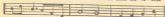
Piosenka połączona z żywym obrazem i tańcem. Swoy dziełach siedzi w łodzi i opowiada tenkom dawną historję. Na tle ciemnego obłoku lub dywanu dwie

nieruchome figarki w strojach w stylu Ludwika XVI. Po przepiewaniu przez chór całej piosenki, figarki odrywają się od tła i tańczą pod całą muzyczną melodią. I część: chodzą lekko, wzdłużnie, przy długich ułtach uklony. II część: podają sobie prawe ręce, prawa noga robi dwa lekkie kroki w mijaniu, to samo lewa, zamiana miejsc, uklon. Powtórzenie II części. III część: Chłopiec trzyma dziewczynkę w pasie prawą ręką, a lewą trzyma jej lewą ręką. Cztery kroki wprzód i wtył powtórzona dwa razy. Potem podają sobie obie ręce, stojąc wrócić do siebie, kołyszą się wprawy i wlewo. Zwów początek trzeciej części, powtórzony dwa razy. Długi uklon. Zakochanie.

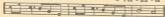
DAWNA PIOSENKA.

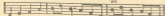
Przy ko - miń - ku da - le - dał się, sta - ra - rzech

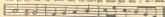
da - le - dał się, sta - ra - rzech - da. A z ko - miń - ku

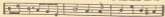
od - blask pań, czerw - ny od - blask pań. Zmierz - ra - pa - da -

O - pa - był sta - ra - rzech ten, był O - pa - da - le - dał ten i sta - dał

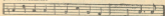

ty - to. O - pa - sta - da - si - by sta - rzech sta - rzech

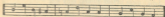

si - by sta - rzech sta - rzech sta - rzech. W tej baj - ce sta - da - da

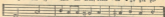
DAWNA PIOSENKA.

sta - ra - rzech, a sta - ra - rzech sta - ra - rzech. A

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

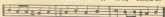
sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech sta - ra - rzech

I.

Przy kominku dziadus stędi,
 staruszek dziadus stędi,
 Coś opowiada.
 A z kominka odbłask pań,
 czerwony odbłask pań,
 Zmierzach już zapada.

Długo był starszyszek ten,
 żył długo dziadus ten
 I widział tyle.

Opowiada sibly sen,
 rzecz cudną, sibly sen
 Głos brzmi tak miło.

II;

W tej bajce dziadzio młody such
 a włos ma jak ze złota,
 A zegar, stary dziadzio drah
 szklanego gra gawota.

III.

Dzwoł cichutko głos zegara,
 i płyło w świat piosenka stara,
 Tańcą figurki cicho, szczęście,
 a buźle śmieją im się wdajączenie.

Jeszcze gawota toni drugą,
 bisie figurki już znikają.
 A wigo tańczony pęk czas,
 gawota chociaż raz!

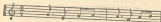
Nr. 41. POLECZKA.

Piosenka polska z tańcem.

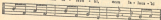
Troje dzieci przebierany za sprzedawców: le-
 leczek, balonów i gazet. Dziewczyńka, sprzedająca
 laleczki wchodzi pierwsza. opiewa i akcentuje słowa
 właściwymi ruchami. Tak samo śpiewa „baloniarz“
 i gazetciarz. Czwartą osobą śpiewają wszyscy troje,
 poczem tańczą poleczkę łobuzerską. Do pierwszej
 melodji cztery kroki stawiane piętą, palce w górę,
 najpierw wprzód, potem w tył. Druga figura do 1-oj
 mel: to same kroki, tylko ręce są trójki połączone,
 tak, aby dziewczynka stała potrojką, trzymając ręce

rozłożone i podawa je obydwu chłopcom. Dwie dru-
 gie ręce chłopców połączone przed dziewczynką.
 III figura: Słoń bokiem, ręka na ramieniu poprzed-
 niego druga wyciągnięta w bok. Cwałem 4 kroki,
 wprzód, ztem drobnych w miejscu, to samo w tył.
 Powtórzyl dwa razy. Po każdej figurze bieg szybki
 „na rozgrzewkę“ i trzy kroki w miejsce, w takt
 II-oj melodji.

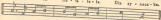
POLECZKA.

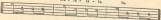
Mam la - la - la - la, mam la - la - la

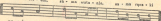
Ma - la - la - la, Ma - la - la - la, Dla ty - to - to - to.

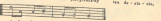
Dla ty - to - to - to, Ma - la - la - la, la.

Ma - ma ma - ma, Ma - ma ma - ma, Ma - ma ma - ma

Ma - ma ma - ma, Ma - ma ma - ma, Ma - ma ma - ma

Ma - ma ma - ma, Ma - ma ma - ma

Dziewczyńka

Mam laleczki, mam laleczki,
 tra-la-la-la, tra-la-la-la
 Dla syneczka, dla córki
 tra-la-la-la-la,

Sama sładzi, sama wotanie,
sama rączki pada wam.
Kto jest grzeczny, ten dostanie,
a brzydkałam — figę dam.

Chłopiec I

Haj dziewczynki, haj chłopczyki,
tra-la-la-la, tra-la-la-la,
Kupcie śliczne baloniki,
tra-la-la-la-la-la.

Trzeba mocno trzymać smurek,
mocno trzeba trzymać tak,
Bo ucieknie, aż do smurek
choćbyś beczuł, nie wiem jak.

Chłopczyk II

Biegam wciąż na wszystkie strony,
tra-la-la-la, tra-la-la-la,
„Kurjer”, „Kurjer” mam „Czerwony”
tra-la-la-la-la.

Mam „Warszawski” wieczorowy,
Dobry Włocław”, „A. B. C.”,
Mam „Płomyżka” numer nowy,
wszystko naraz sprzedać chcę.

Razem

Kiedy wszystko wyprzedamy,
tra-la-la-la, tra-la-la-la,
Te wesole zapiewamy,
tra-la-la-la-la.

Poskoczemy, potańczymy,
i wesole przejdzie czas,
I do tańca zaprosimy
mój państwo, wszystkich was.

Nr. 45. MUSZKI.

Wiersz zbiorowy.

Muszki idą na podłogę. W pewnej chwili naj-
większa z nich wstaje przeciera oczki, rozgląda się,
poczem młodej poczulek wierza. Inne kolejno prze-
mawiają, strasząc wszystko ruchami. Biegają po po-
koju, rozglądają się, okrążają stół, jedną, tańczą it. d.
Zauważywszy łep wisiący u lampy, stają, wybierają
się na huśtawkę, i stają zatrzymane przez największą
muszkę. W przerwach między zwrotkami dobrze jest
zastosować muzykę, jako akompanjament do tańca,
jedzenia etc. Ta sama muzyka powinna towarzyszyć
ostatnim słowom muszki najstarszej i trwać do za-
kończenia.

Muszka I

Co to? Co to? Słonko świeci?
słońce słonko znówu graje?
Brzydka zima już uciekła,
a świat się radośnie śmieje!
Dalej muszki — czarunki,
wyprostujcie skrzydła, nóżki!

Chór muszek

Dalej muszki-czarunki
wyprostujcie skrzydła, nóżki!

Muszka II

Jak ta pięknie, jak wesół!

Muszka III

Stół tak ślicznie zastawiony..

Muszka IV

Mleko, cukier i śmietana..
Ach, bał będzie wymarzony!

Muska I

Patrzcie muszki-czarnuszki
jakie pełne zabawuszkii!

Chór muszek

Patrzcie muszki-czarnuszki
jakie pełne zabawuszkii!

Muska II

Skosztowałam już śmietanki.

Muska III

Ja — kęsłam cukru kryształę...

Muska IV

A ja piłam pyszną kawkę,
zjadłam ciastka odrobinkę!

Muska I

Dalej muszki czarnuszki
do tańca szykujcie nóżki...

Chór muszek

Dalej muszki czarnuszki
do tańca szykujcie nóżki!

Muska IV

Co tu u sufitu wiszą?

Muska III

To dla muszek jest huśtawka,

Muska V

Pyszna będzie z niej zabawka.

Muska II

Na huśtawkę: raz dwa trzy
co się tak w słoneczku skrzy!

Muska I

Stójcie, stójcie! nie kroku,
bo przyklepią wam się nóżki!
To jest straszny łap na muchy.
Umykajcie w lot, czarnuszki!

Chór muszek

A wygląda tak przyjemnie,
tak się słiznie w słoneku skrzy.

Muska I

Umykajcie w lot, czarnuszki,
dalej, prędzej, raz-dwa-trzy!

Nr. 48. KLÓTNIKI.

Wiosna.

Dziewko

Pokłóciło się jabłuszko
z piękną i soczystą gruszką
Które piękniej się kołysze...

Jabłko

Ja — najwyżżej przecieć wiszę...

Gruszka

A ja — dłuższy mam ogonek,
bujam się w tę, i w tę stronę...

Jabłko

A ja, patrz, jak pięknie słonecz!

Gruszka

No, idź, bo ja się rozpęczę...

Dziecko

Tyle płaczu, tyle wrzasku,
 aż tu wstrząsk wypadł z blasku,
 Sz-sz-sz. Hśmi ziałonymi
 bęł Kłótki już na ziemi!

Nr. 47. DO LALECKI
 Wiersz.

Laleczko moja ukochana,
 do tańca ze mną razem spiesz,
 Bo dalek od samego rana
 dzień twych urodzin, przecież wiesz

Laleczko moja, droga lala,
 namięchnij że się proszę cię,
 Bo dziś jest dzień twójgo bału,
 już kabły dawno o ten wie.

Gdy byłem jeszcze taka mała,
 i rączką tak robiłam „pa”...
 Tam jeszcze obodliś się umiała,
 stawiałałam kroczki raz i dwa.

A mama moja ukochana
 tak kadywała do san mię
 „Śpij moja dzidziu aż do rana,
 przez san namięchnij do mnie się.”

I nawet gdy wrosną duża,
 laleczko moja, wierzyć chciaj,
 Pamiętaj będe długo, długo
 raniany buziak lali mej.

Laleczko moja, droga lala,
 namięchnij że się, proszę cię,
 I chociaż w dzień twójgo bału
 laleczko moja, kochaj mię!

Nr. 48. ZEGAR I DEWONEK SZKOLNY.
 Wiersz, nadawany przez Polskie Radio 15-go marca 1933 r.

Zegar

Bam-bam-bam
 bam-bam-bam...
 Wstaćcie dzieci, budzą was!
 Co ja z wami błedy mam...
 Wstaćcie bo do szkoły czas!

I Dziecko

Jeszcze trochę, jeszcze chwilkę
 mój zegarze, pozwól spać!

II Dziecko

Mój zegarze, zegareczku,
 pozwól jeszcze spać w łóżeczku...

III Dziecko

Nie, nie mogę jeszcze wstać!

Wszystkie dzieci

Mój zegarze, zegareczku,
 pozwól jeszcze spać.

Zegar (sły)

Nie, nie. Za się nie pozwolę,
 okropną mam przesadę dołą.
 Wstań, wrzeszcząc: wstań, wstań, wstań!

Dzieci

Daj nam spać! Daj nam spać!

Zegar (wzdar')

Mój dzwoneczku z cienką nóżką,
proszę cię, wejdź tu za kółko,
Ja zaś tu, z tej strony stanę,
mocno oprę się o ścianę,
Jak z nas kiedy głośno wrzadziło,
nikt na nowo już nie zadzieli.

Dzwonek

Dzwonię już. Deń, deń, deń!
Wstańcie dzieci, bo już dzień,
Kto nie wstaje...

Zegar

Czekaj, aż ja ci znak dam
bam-bam-bam...

Dzwonek (nie słucha)

Kto nie wstaje, ten jest leś...

Zegar

Czekaj... Stój że.

Dzwonek

Wstańcie dzieci...

Zegar

A to krzykasz! Stój że, stój,
mój dzwoneczku, mój mój!

Dzwonek (coraz prędzej)

Nie, nie-nie-nie-nie-nie...
Jakoś tak się rozpędziłem...
Deń-deń-deń!
Wstańcie dzieci, bo już dzień,
Kto nie wstaje, ten jest leś, leś, leś.

Zegar i Dzwonek (szybciej)

Wstańcie, wstańcie, bo—już—dzień!
(kwater)

I dziecko

Co to? Co to się zrobiło?

II dziecko

Coś dziwnego mi się stało...
Zegar buzię miał i nóżki,
Stanął tu, obok poduszki,
I tak wrzeszczał z całym świat.

III dziecko

I tak mocno, mocno bił...

IV dziecko

A czy wiesz?
Mnie się szkolny dzwonek snił...

I dziecko

A czy wiesz?
I mnie też...

II dziecko

I mnie też.

IV dziecko

Dzwonił, wolał deń-deń-deń,
Kazał wstawać, bo już dzień...

III dziecko (cicho)

A na mnie powiedział leś.

IV dziecko

Na mnie też.

I Dziecko

No cóż chcesz?
Słuchać miał,
Wiedział zegar, czego chciał.

Wszystkie dzieci

Dalej, dalej, czas do szkoły,
wstań z łóżka wielki czas.
Mój zegarek, zegareczku,
daję ci łeb obudził nas.
Tobie dźwięku też dziękuję...
Chodź tu, to się wnetuję!

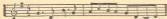
Zegar

Bam-bam bam!
no, teraz posłuchaj mój.
Choć schrypiem — jestem ród,
uścisnąć bym cały świat...
Bam-bam-bam.

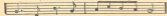
Dźwięczek

Deń-deń-deń!
a to ci radęśy dzieci!
Dzieci głos nasz zrozumieli,
prędka wstali.
A to ci wesoly dźwięk,
moga serca głos wesoly
Prowadzi dzieci do szkoły!

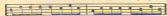
ZEGAR I DZWIĘCZEK SZKOLNY.

Marsz do szkoły, zbieraj się drużyno cała

Marsz do szkoły, zbieraj się drużyno cała

Niechaj z pracą się nie zwleka, bam-bam-bam-bam, czas ucieka

Marsz do szkoły, zbieraj się drużyno cała

Dzieci, zegar i dźwięczek (dźwięk)

Marsz do szkoły, zbieraj się drużyno cała,
marsz do szkoły, zbieraj, zbieraj się.
Niechaj z pracą się nie zwleka;
bam-bam-bam-bam, czas ucieka.
Marsz do szkoły, zbieraj, zbieraj się.
(melodyja stroikowa).

Nr. 49. JAK TO BYŁO Z PIERWSZYM ŚNIEGIEM?

Szonka kosmiczna.

Przygotować na scenie łożko lub wózek dla chmurki, wiadro na wodę dla chmury.

Kostjumy chmury i chmurki z miętej bibułki szarej, lub błkowej. Matki — szeroka i długa sukienka, córki — krótsza.

Kostjumy katelek kapturki z ligniny ozdobione srebrnymi gwiazdkami, maskietki i fryzki z ligniny na gołych rączkach i sztykach. Białe, króciutkie spódniczki, przyszyte do gimnastycznych koszulek.

Piosenka i taniec katelek podane w tym zbiorze pod Nr. 13.

Chmura (do śpiewającej się chmurki)

Córko, słuchaj, ja wychodzę!

Chmurka

Ja z'mamą! Chmurka także,
nie ci nie przeszkodzi!

Chmura

Nie. W domu zostaniesz,
jestś jeszcze mała.
Do łożeczka pójdiesz
i będziesz śmiała.
Przytul główkę do poduszki
mała chmurka spać już musi.

Chmurcia *(placze)*

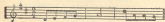
U-u-u-

Nie chcę tu,
Wolę z mamą, wolę tam...

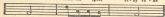
Chmura

Ach, niegrzeczną córkę mam!
Cicho zaraz, ty brzydaku...
Lulu, lulu, lulu, lulu...

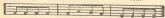
JAK TO BYŁO Z PROFESYJNYM ŚWIECIEM.

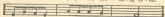
Ty - to - chmur - ca - spać, tu - by - ra - no

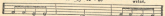
wstać, tu - by - ra - no wstać.

Ja - kie - by - było - wy - pa - dło - tu... Tu - tak - się - stać.

amać - a - ra - no, tu - by - ra - no wstać.

tu - by - ra - no wstać, tu - by - ra - no

wstać

Trzeba chmurciu spać,
Żeby rano wstać,
Żeby rano wstać,
Julka będziesz wypoczęta...
Lulaj córkę, usnuć oczka,
Żeby rano wstać!

(óci).

Główkę tutaj złóż.
Póno, póno już.
Póno póno już.
Mama mać wodę nocną,
Aby ziemię deszczem rosła,
Póno, póno już. (óci)

(Julka ma śpiącą córkę, mamę)

No już idę, wiatr biorę.
Jak niosę wody sobie,
Wszystkim dzieciom, tam na ziemi
gyszną kapieć zrobię.
Na ulicy, w parku, wszędzie
z deszczu straszna błota będąta.
Uciekajcie prędko dzieci!
Chmura idzie! Deszczyczek leci!

(wychodzi cichutko)

Chmurka *(szwiera oczy, wzięła się)*

Posza mama? Posza mama,
Chmurka została sama...
Nie chcę spać! Nie chcę poduszkę!
Butki włóż, tylko niewiem
Który butek z prawej nóżki.

(brzyknęła i zasnęła)

I ten nie... i ten nie...
Ach, już mi się płaknąć chce,
Mama! Mama-mo!
Posza mama,
A tu chmurcia płacze sama.
Aż mi w brzuszku nieprzyjemnie.

Nie śmieję się, podusia, że małe!
 Słyszysz? No, przestań się śmiać!
 Nie chce spać, mamusiu, wstać.
 Jak mi zaraz nie przestaniesz,
 To dostaniesz!
 Maza! maza! maza!

(bije poduszkę, z której leci pierze)

Ach, rozdarła się podusia...
 Co na to powie mamusia?
 Leć pierze, wszystko leć...

Chór dzieci *(na scenę leci na widowni)*
 Śmiałzek! Pierwszy Śmiałzek, dzieci!
(wchodzi Chmura)

Chmura
 Córko, co ty tu zrobiła?
 Tak pogoda się zmieniła...
 Spójrzaj tylko tam na niebie...
 Las w koszułce biały drzewia...
 Pola, drogi ośniedzone...
 Dzieci skaczą jak szalona...
 Skąd się tyle śniegu biorze?

Chmurka *(ze wzdyssem)*
 To... z podusi... mojej... pierze...

Chór dzieci
 Padł śmiełek, pierwszy śmiełek!
*(na scenę wbiegają śmiełki śmiejące i szłamajac
 piaseczką podług pod N° 13. poczem wbiegają)*

Chmura
 Widział córko coś zrobiła
 Zemdla się już otuliła
 w twój podusi pierze.

Chór dzieci
 Pierzynka się nam uszła
 taka biała... biała... biała...
 Wiewiół pierwszy śmiełek!

Nr. 50. JAK SZŁA DO NAS WIOSNA
 Szafka nadawana przez Polskie Radio 24-go marca 1930 r.

OSOBY

Marzec	Parasol
Kwiecień	Katar
Deszczak	Śniegowiec
Śnieżak	Wiosna

SCENA I.

(Marzec skulony siedzi przy piecu. Kicha i wyciera noski).

Marzec
 Ach, jaki straszny katar
 I kaszel dziś mam,
 Ach, kiedyż to się skończy?
 Apolki nie wiem sam.
 Tak chodzę po tam błocie
 trzydzieści już dni,
 Ach, kiedyż to się skończy?
 ach powiedzcie mi.
 Apolki, apolki } *he*
 powiedzcie mi }

(słychać pukanie)

Kto tam? Kto to pukną? *(zagłósza)*
 ach, to kwiecień, wiosny znak.
 Głuptas, lekko tak ubrany.

Kwiecień *(ze drzwiami)*
 Otwórz prędzej, mój kochany!

Marzec
 Ani myślę drzwi otwierać.
 zaraz słunny wicher wpadnie.

Kwiecień (j. w.)

Otwórz, bo mi nóżki marzną...
No, doprawdy, to nieładnie!
(*marzec uczyła drzew, kwiecień upadł*)

Marzec

No, nie pchaj się, ty nieznajny!

Kwiecień (*tytuł nóżkami*)

Zimno w nóżki! Marzną nóżki!

Marzec

Po coś przyszedł tak wcześniej?
Trzeba było czekać,
A nie mi sięmnie wlekać.

Kwiecień

Oj, nóżki moje, nóżki!

Marzec (*wiercipięty*)

Przełtni już narzekasz!
Mnie jest gorzej, wciąż kicham,
Brak mi już obustoczek...
A tu deszcz leje, leje, leje...

Kwiecień

A wicher wieje, wieje, wieje...
(*stwierdź*)

Marzec

Masz tu kawałek mojej pelerynki...

Kwiecień

Dziękuję, Słyszysz jak wiatr wieje?

Marzec

Słyszę a deszcz leje, leje, leje...

(*za sceną deszcz śpiewa piosenkę podaną jako Nr. 18, Marzec i Kwiecień siedzą przytuleni i cichutko pomawiają: ślup-ślup. Pożegnaj deszczu upadaj, śluczy z marcem i kwieciem, wracacie stąd!*)

Kwiecień

Odwatny deszczu, czyś ty przyszedł
sam?

Deszczu

Alś nie, ogromny zastęp służby mam:
Krok w krok za mną idą
Z ogromną paradą.

(*wchodzi parasał*)

To jest pierwszy wierny słuzka,
tu—kapelusz, a tu—nóżka.

Parasał

Tu—kapelusz, a tu nóżka
Jestem deszczu wierny słuzka.
Gdy się słoty zasznują,
to bezemnie — ani rusz,
W przedpokoju stoję skromnie,
strugi wody ciekną po umie,
Ale ładnie mnie kochają,
wielką ze mnie korzyść mają,
Za mną idą lano służki:
patrzcie jak! zastęp długii!

(*Wchodzi parawa inteligentna i śpiewają piosenkę Nr. 19, potem wychodzą. Wchodzi w podniebnych katar, osi- nięty ciepłym wołem. Ślizze po scenie kichając, po- tem stąd!*)

Kwiecień

Co to za pajacyk, co tak inieszniestracza?

Marzec

To jest brytycki katar,
ja przez niego płaczę...

Katar

Kicham, kicham bezustanku
od wieczora, do poranka,
Ale zaraz z zimy kateem
muszę robić: "nyk" — przed słoń-
cem.

Marzec

I ja kicham bezustanku
węc zatańczymy wraz kochanka.

Deszczyk

Jest mi bardzo nieprzyjemnie
ze łabazycie tak bezczynie...
Gdyśmy razem, zawsze, wszędzie,
to świat cały kichad będzie!

Deszcz, katar, marzec

Apsik, apsik!
tak świat cały kichad będzie...

(wydają przerwane intencje)

Śniegowca (Śnieg, mel. Nr. 19)

Uciekajmy uciekajmy...
tap tap tap tap...
Przed słońcem się chowajmy
tap tap tap...
Bo już wszędzie śnieg topnieje,
a słońeczko grzeje, grzeje...
Skoczysz się zimny czas
nie potrzeba więcej nas!
(wchodzi smutny Śnieżek-starec).

Śnieżek

Ach ja biedny, nieszczęśliwy
co się ze mną dzieje?
Jakiś cuda, jakiś dziwy...
ach ja biedny, nieszczęśliwy...
Woda mi kapie z noska,
woda mi się z płaszczu leje...
Ach ja biedny nieszczęśliwy...
co się ze mną dzieje?

Wazyacy (przed śnieżakiem)

Bo to wszędzie śnieg topnieje,
a słońeczko grzeje, grzeje...
Nadszedł już wiosny czas
niepotrzeba więcej nas!

Śnieżek

Co się dzieje, co się dzieje?
Słońko już zagląda wszędzie,
Białe płaszczyk mój ciemnieje.
Co się dzieje? Co się dzieje?

Wazyacy

Bo to wszędzie śnieg topnieje,
a słońeczko grzeje, grzeje...
Nadszedł już wiosny czas
nie potrzeba więcej nas!

Kwiecień (do deszczu)

Jak wesoło to wesoło...
Zatańczymy sobie wkoło!

Kiedy już się kończy
nasze panowanie...
Patrzaj marzec już usnął*)
za rok dopiero wstanie...
Parasol już się chowa,
Śnieżek starowina
Też drzemną zaczyna...
Katar siedzi skulony,
A śniegowce rozbiegły się
na wszystkie strony...

UWAGA

*) Przed słowem „usnął” śnieg śnieży i drzemie, katar skulony śpi na podłozie, marzec — na ławce, parasol z trzaskiem się zamyka a śnieg wesoło rozbiega się po kątach. Pomyśl wytrwałemu śnieżaku, śnieży.

(niekiedy można rozwinąć kwiaty)

O, gdzie już wiosenka,
to z nią połaciejsem!
Pachną kwiaty i trawka.
To wiosna! Czy czujesz?

Wiosna

Idę, idę zdaleka,
z dalekiej idę strony...
Kiedy tu na mnie czeka,
Kiedy taki sięgnieszony...
Idę w zielonym wianeczku,
(do kwiatów)

Chodź tu, mój kochaneczku!

(Żywy obraz. Wiosna tuli do siebie kwiaty, słucha
śpiewać je drugiej stronie).

KONIEC.

SPIS RZECZY.

	str.
Przedmowa	3
Wstęp	5
1) Budujemy przedszkola	7
2) Dal tygodnia	9
3) Grybek	10
4) Jaskółeczka	11
5) Przemówła Marysia	13
6) Jarząbek	14
7) Ból u Jarząbek	15
8) Ołędka ptaszki	17
9) Palmy w piątce	18
10) Jak się bawimy?	19
11) Kartofelki	21
12) Zosta. Bydł i Mia	23
13) Taniec śliczek	25
14) Zabierz mój list	26
15) Duszyczki marcowy	28
16) Babka i kociak	30
17) Marsz wiosny	32
18) Marsz wiosenny	33
19) Marsz świąteczny	35
20) Świąteczka	37
21) Kozwójka	39
22) Z przedszkola — do szkoły	43
23) Już się skończyło lato	43
24) Kozwójka	44

	str
25) Rozmářaloy	43
26) Kotki i Myrski	45
27) Polakie marie	50
28) Janek	51
29) Waznawa	53
30) Janek i echo	56
31) Chodzi ze wiozanka	58
32) Babula i panyak	60
33) Historia kaszubska	63
34) Wiatr i liscie jaskini	65
35) Dymasz i dyleci	69
36) Trzeci Maj	72
37) Piosenka hiszpańska	74
38) Piosenka holenderska	76
39) Piosenka chińska	78
40) Piosenka japońska	80
41) Piosń arabka	81
42) Piosń egyptka	83
43) Dawna piosenka	85
44) Palenka	88
45) Mamki	91
46) Klitaki	93
47) Do laloczi	94
48) Zagar i dymaszki wchodzy	95
49) Jak to było z pierwowym imięgiem?	104
50) Jak sifa do nas wiozła?	108

